№ 2 | פרייז 2 קאפ. | Lodzer Tageblatt.

לאָדזער טאַגעבלאַט

אבאנעמענטס-פרייז: אין רוסלאנד: א יאָהר 8 רובל; א האלב יאָהר 4 רובל. א פערטעל יאָהר 2 רובל. א חודש 70 קאפ. אין אויסלאנד: א חודש 1 רובל 25 קאפ. ענדערן דעם אדרעס קאסט 15 ק. אדרעס: פון דער רעדאקציע און אדמיניסטראציע Лодзь, Петроковская 16. אדרעס פאר דעפעשען: Лодзь. Тагеблатъ

רעדאקציע און אדמיניסטראציע
פעטריקויער 16, טעלעפאן 867.
פיליע אין װארשוי:
ח. רײזנער, טװאַרדאַ 23, טעל. 147-63.

אנאנסען-פרייז: א שורה פעטיט אין טעקסט 1.20 ק.; ערשטע און דריטע זייט 60 ק. לעצטע זייט 80 קאפ. גראטולאציאנען פערלאבונגס און חתונה-אנזאגען 1-טע זייט 1.50—לעצטע זייט 1 רובל. ניט אנגענומענע ארטיקלען װערען ניט צוריקגעשיקט. פאר'ן אינהאלט פון אנאנסען איז די רעדאקציע ניט פעראנטװארטליך.

15 (2) יאַנואר 1914. | דאנערשטאג י"ז טבת תרע"ד | זיבענטער יאהרגאנג

פון טאג.

קאמיסיעס.

לאדז האט קיין מזל ניט צו „קאמיסיעס". געװען א מאל א קאמיסיע, װאס האט זיך געזאלט בעמיהען אריינ-ברענגען יודישע ארבייטער אין די פאב-ריקען.

עקסיסטירט זי נאך ביז היינטיגען טאג... אויפ'ן פאפיער.

נעמען, נעדענק איך, נאך אנדערע קאמיסיעס, װאס האבען געזאלט „אר-בייטען", „שאפען", „אויפטהון", „פער-װירקליכען" און „אויספיהרען".

ליגען ליגען זייערע אקטען װעגען זיי אין די ארכיװען.

הלואי זאל זיך דאס זעלבע ניט טרע-פען מיט די קאמיסיעס ביים דאזאר.

אונזערע ראשי הקהל װעלען אליין גאר ניט קענען אויפטהון—דאס װייסען מיר פון דער פראקטיק.

אז מיר קענען זיך גאר ניט פאר-שטעלען די טעטיגקייט פון דער גמינע אהן דער מיטארבייט פון דער געזעל-שאפט. ס'מוזען דעריבער איצט שוין געשאפען װערען די קאמיסיעס, װאס זאלען בעהילפיג זיין דעם דאזאר.

שוין איצט מוז מען א טראכט טהון װעגען דעם און בעשטימען די פער-זאנען פאר די דאזיגע קאמיסיעס.

און אלע שיכטען און גרופען מוזען דארט פערטרעטען זיין.

די װאס מיינען ערנסט מיט דער געזעלשאפטליכער ארבייט, װאס װילען ניט פערטיפען די צושפאלטונג און פערברייטערען זי אין א תהום, די װע-לען איצט אװעקשטעלען יעדע פאלי-טיק אין א זייט און צושטעהן צו די קאמיסיעס.

דאס װעט זיין א גאראנטיע, אז דער דאזאר װעט ערפילען זיין חוב און זיינע אויפגאבען און דאס װעט שליסליך אויך אריינברענגען א בערוהיגונג אין שטאדט.

אויף דער טאגעס-ארדנונג פון דער יודישער װירקליכקייט אין לאדז שטע-הען זעהר פיעל װיכטיגע פראגען. די גאנצע בעפעלקערונג, אלע קלאסען און שיכטען זענען פעראינטערעסירט אין די פראגען.

און נאר די פערטרעטער פון די אלע שיכטען, װעלכע חיים'ן פון דער נוים און קענען די בעדערפענישען פון די מאסען, נאר זיי קענען אצינד מיט פעראייניגטע קרעפטען געבען דער ארבייט פון דער גמינע די נעהיגע ריכטונג לטובת די אינטערעסען פון כלל.

די דאזיגע זענען נאר אפיציעלע פארשטעהער פון דער קהלה, זייער ארבייט אהן דער הילף פון די ברייטע געזעלשאפטליכע קרייזען האט קיין שום װערט ניט און קיין שום בעדייטונג ניט.

ס'מוז איצט געפיהרט װערען א נע-װענדע געמיינדע-פאליטיק בהסכם מיט די פאדערונגען פון דער גאנצער בע-פעלקערונג.

און דאס קען נאר געשעהען מיט דער הילף פון קאמיסיעס.

אבער די פראגע טאר ניט אפגע-לעגט װערען אין א לאנגע באנק. מען מוז שוין זעהען צונויפרופען א בערא-טונג פון די פערטרעטער פון אלע גרופען און בעשטימען די פערזאנען פאר די קאמיסיעס.

װארום װאס לענגער מען װעט װאר-טען דערמיט, אלץ מעהר װעט מען פערגעסען דאס „פראגראם" מיט די אלע שיינע הבטחות און צוזאגען, און די גאנצע זאך װעט בלייבען—א פראזע לשם שמים.

מי אלע קאמיסיעס אין לאדז.

ט.

א נייער אמעריקאניש-יאפאנישער סכסוך.

כינא זאגט זיך אב פון דייטשע אינסטרוקטארען.

אמעריקא און יאפאן.

ניו-יארק (ספ.) די בעציהונגען צװישען אמעריקא און יאפאן האבען זיך שטארק פערשארפט צוליעב דעם, װאס יאפאן שטיצט גאנץ אפען די רע-װאלוציע אין מעקסיקא. די שטימונג אין ביידע לענדער איז װי פאר א מלחמה.

די דייטשע פאליטיק.

פעטערבורג (ספ.) די בעמיהונ-גען פון דייטשלאנד אז כינא זאל אנ-פערטרויען איהר מיליטער די דייטשע אינסטרוקטארען, האבען ארויסגערופען א טומעל אין רוסלאנד און יאפאן, מחמת דעם האבען זיך אנגעהויבען אונטערהאנדלונגען מיט פעקין, און דער פרעזידענט יואנשיקאי האט ענדליך גע-מוזט שיקען א נעגאטיװען ענטפער קיין בערלין, אז ער זאגט זיך אב פון די דייטשע אינסטרוקטארען.

פון דייטשען פארלאמענט.

בערלין (ספ.) אויף דער טאגעס-ארדנונג פון דער נעכטיגער זיצונג אין דייטשען פארלאמענט האבען זיך גע-פינען פארשלאגע װעגען געבען װאהל-רעכט די פרויען און א פארשלאג פון פוילישען פראגרעסיװען פערבאנד װעגען אבשאפען דעם 10-שעה'דיגען און איינפיהרען א 8-שעה'דיגען ארבייטס-טאג.

זיך געעפענט דער פראנצוי-זישער פארלאמענט.

פאריז (פ.) כ'האט זיך געעפענט דער פראנצויזישער פארלאמענט. אלס פרעזידענט פון פארלאמענט איז װי-דער אויסגעקליבען געװארען דעשאנעל.

פראנצויזישע גייסטליכע געגען „טאנגא".

פאריז (ספ.) די פראנצויזישע גייסטליכע פיהרען װיעדער א קאמפף געגען דעם טאנגא-טאנץ. אין זייער װאכענשריפט „סמען רעליזשיעז" זענען אבגעדרוקט עטליכע אויפרופען פון די גייסטליכע פון מארסעיל און נאנסי, לויט װעלכע ס'װערט פערבאטען צו טאנצען טאנגא.

די לאגע פון ענגלישען קאבינעט.

לאנדאן (ספ.) די [illegible] שרייבט היינט זעהר פיעל װעגען דער אונזיכערער לאגע פון ענגלישען קאבי-נעט. די היינטיגע „װעסטמינסטער גאזעט" בעשטעטיגט, אז אין אסקװיט'ס קאבינעט הערשט א גרויסע מיינונג'ס-פערשיעדענהייטען. ס'איז דעריבער מעג-ליך, אז איינינע מיניסטארען זאלען זיך אנגעבען אין דעמיסיע.

דער רומענישער קאבינעט אין דעמיסיע.

בוקארעסט (ספ.) דער גאנצער קאבינעט פון מאיארעסקו האט זיך איינ-געגעבען אין דעמיסיע. דער קעניג קאַרל האט די דעמיסיע אנגענומען.

א אויפרייס פון א פולװער-סקלאד.

באקו (ספ.) געשטערן איז דא פארגעקומען אנ'אויפרייס אין דעם פול-װער-סקלאד, װאס געהערט צו דער פאבריק פון קריעמעל. דער סקלאד איז פול געװען מיט פערשיעדענע אויפרייס-מאטעריאלען. דער אויפרייס האט אנ-געמאכט גרויסע פערװיסטונגען אין דער פאבריק און אין אנדערע בנינים. פון דעם אויפרייס זענען פון פיעל היזער אראבגעפאלען די דעכער. 15 ארבייטער זענען אזוי צוריסען געװארען אויף שטיקער [illegible] קענען.

אנ'אייזענבאהן-שטרייק.

ליסאבאן (פ.) עס האבען פער-שטרייקט די באהן-בעדיענטע. די קא-מוניקאציע קומט פאר מיט גרויסע שװיע-ריגקייטען.

דער שרעקליכער װאולקאן-אומגליק אין יאפאן.

טאקיא (ספ.) דער אויסברוך פון די װולקאנען אזאס און סאקורישימא, אויף דער אינזעל קיו-שיו, װאס איז פארגעקומען צוזאמען מיט א שרעקלי-כער ערד-ציטערניש, האט אנגעמאכט אומגעהויערע פערװיסטונגען. פיעל דער-פער זענען איננאנצען פערשאטען גע-װארען. העכער 6,000 פערזאן זענען אימגעקומען און עטליכע טויזענד זענען פערװאונדעט געװארען. דער שאדען לאזט זיך גאר ניט בערעכענען.

ניו-יארק (ספ.) די צייטונג „סון" טעלעגראפירט מען פון טאקיא שרעק-ליכע פרטים װעגען דעם װאולקאן-אויס-ברוך אין יאפאן. אזא גרויסע קאטא-סטראפע איז שוין ניט פארגעקומען פון זייט דעם גרויסען חורבן פון פאמפעיא.

דערװייל איז פעסטגעשטעלט געװא-רען, אז די צאהל פון די דערהרג'עטע און פערװאונדעטע דערגרייכט אנ'ערך 100,000 פערזאן.

די שטאדט קאגאשימא איז כמעט אויסגעגליכט מיט דער ערד. דאס פייער און דאס װאסער האבען דארט געמאכט א שרעקליכען חורבן. 64,000 פערזאן זענען געבליבען אהן א דאך.

די געגענד פון װאולקאן איז איננאנ-צען אבגעשניטען פון דעם איבריגען אינזעל קיושיו.

דער װאולקאן-אויסברוך איז געװען אזא שטארקער, אז די שטיינער זענען ארויסגעװארפען געװארען אויף א שטח פון 20 קילאמעטער.

* * *

קיו-שיו איז איינע פון די גרעסטע יאפאנישע אינזלען און האט צוזאמען מיט די אנדערע קלענערע אינזלען 6 מיליאן איינװאוינער. די הויפט-שטאדט פון דער אינזעל איז נאגאזאקי. די שטאדט קאגאשימא איז א פארטאָװע שטאדט װעלכע האט 60,000 איינװאוינער. אין יאהר 1864 איז די שטאדט פון ענגלישען פלאט בעמבארדירט און דערנאך װידער אויפגע-בוים געװארען.

די בלוטיגע קאמפען אין אלבאניען.

װאלאנא (ספ.) אפיציעל מעלדעט מען, אז ס'קומען װייטער פאר בלוטיגע קאמפען אין אלבאניען צװישען דעם מיליטער פון עסאד-פאשא און דער זשאנדארמעריע פון דער צענטראלער אלבאנישער רעגירונג. עסאד-פאשא'ס מיליטער האט אין איינינע ערטער גע-האט א מפלה.

די טשערנאגארצעס אין אלבאניען.

װיען (כפ.) פון סקוטארי מעלדעט מען: איבערטרעטענדיג די אלבאנישע גרענעץ האבען די טשערנאגארצעס פערנומען די שטאדט װארמעש.

דער פירשט װיד פאהרט קיין אלבאניען.

דוראצא (כפ.) דער אריינפאהר פון פירשט װיד קיין אלבאניען איז בע-שטימט געװארען אויפ'ן 25 פעברואר. איהם װעלען בעגלייטען צו צװיי בא-טאליאנען פון יעדער מלוכה פון דריי-בונד און צװיי איטאליענישע, צװיי דיי-טשע און דריי עסטרייכישע ארקעסטערס. די הויפט-שטאדט פון אלבאניען װעט זיין װאלאנא. דער פירשט װעט זיך צייטװיילינ בעזעצען אין דער געביידע פון װאלאנער געריכט.

גרויסע נאסען-דעמאנסטראציעס.

בודאפעסט (ספ.) נעכטען אין אונגארן האבען די סאציאליסטען גע-מאכט גרויסע נאסען-דעמאנסטראציעס געגען פראיעקטירטען געזעץ װעגען בעגרענעצען די פרעסע-פרייהייט.

א שרפה אין א זייפען-פאבריק.

בערלין (ספ.) נעכטען נאכמיטאג איז פון אונבעקאנטע סיבות אויסגע-בראכען א שרפה אין דער זייפען-פא-בריק פון שפילהאגען. דער היזק פון דער שרפה איז בעדייטענד.

פאריז אהן ליכט.

פאריז (ספ.) נעכטען ארום 7 א זייגער אין אװענט איז פלוצלונג אין פאריז פינסטער געװארען. גאנץ בע-זונדערס האט מען געפיהלט די פינ-סטערניש אין דעם ראיאן ביי דער מאדלען-קירך. די סבה דערפון איז, װאס אין דער עלעקטראסטאנציע איז פאר-געקומען א קאטאסטראפע.

לאנדאן (כפ.) דער צייטמער מיטייל פר דעם ענטפער פונ'ם דריי-בונד אויף גריי'ס פארשלאג װעגען די ענגע-אישע אינזלען, איז נאך דערװייל ניט איבער-געגעבען געװארען דער ענגלישער רעגירונג. די סבה דערפון זאל זיין דאס, װאס דער דייטשער באטשאפטער פירשט ליכנאװסקי געפינט זיך איצט ניט אין לאנדאן.

דאס נייעסטע פון טאג.

ערמארדעט א יודישע פאמיליע.

קיעװ (ספ. צום „לאדז. טאג.") אין באריספאליע האבען אונבעקאנטע מערדער אויף א שרעקליכען אופן ער-מארדעט די יודישע פאמיליע פייזנער. די מערדער זענען דערװייל ניט ענט-דעקט געװארען.

פון גאסוד. סאװיעט.

פעטערבורג (פ.) אלס פאר-זיצענדער פון גאסוד. סאװ. איז אויפ'ן יאהר 1914 בעשטימט געװארען—אקי-מאװ און אלס װיצע-פארזיצענדער—גאלוביעװ.

נייע צייטונגען.

פעטערבורג (פ.) ס'איז ארויס דער ערשטער נומער פון דער צייטונג „גאלאס רוסי".

קיעװ (פ.) עס [illegible] פון די שװארץ-מאר'שע צייטונגען „קיעװ" און „דװאו גלאװני אריאל".

לאנדאן (ספ.) אין קאפשטאדט האט זיך אנגעהויבען א גענעראל-שטרייק.

[illegible]'ם סכסוך װאס ה' בעריש שפיעגעל-מאכער האט געהאט מיט ה' משה הירשמאן האט זיך ארויסגעװיזען פיר פאלש. 8791

יאהאניסבורג (ספ.) צוליעב אלגעמיינעם שטרייק איז דא ערקלערט געװארען בעלאגערונגס-צושטאנד.

טריעסט (ספ.) די טערקישע סאלדאטען, װעלכע זענען אהער אנגע-קומען מיט'ן דאמפפער „מאראן" האט מען צוריקגעשיקט קיין קאנסטאנטי-נאפעל.

פאריז (ספ.) די „פינארא" ציהט היינט צוריק איהר בעשולדיגונג געגען דעם פראנצויזישען פינאנץ-מיניסטער קאיא. די צייטונג מעלדעט אז די ידיעה, דאס דער מיניסטער האט גע-נומען פון פראנצויזישע באנקען 400 טויזענד פראנק איז ניט ריכטיג.

„הזמיר"

פריילנאדזין 1.

צו די כאר-מיטגליעדער פון „הזמיר"

די פערװאלטונג פון „הזמיר" בעט אלע מיטגליעדער פון כאר צו קומען פינקט-ליך צו דער פראבע, װעלכע װעט פאר-קומען שבת דעם 17-טען יאנואר אין פעראיינס-לאקאל כדי זיך פארצובערייטען צו דער אויפפיהרונג װעלכע װעט פארקומען דעם 1 פעברואר אין גרויסען טעאטער. 5034

לעזט!

אין'ם היינטיגען נומער דאס אנאנסען-ארטיקעל:
װאס איז דער חילוק צװישען די
פירמען „B-SKI" און „ZELSKI"?

נעכטען מיטװאך האט זיך אנגעהויבען צו דרוקען אין „לאדזער טאגעבלאט" דער קופאן אויף דער װעלטבערימטער פרעמיע װאס דאס „לאדזער טאגעבלאט" האט בעשלאסען צו געבען זיינע לעזער אין דעם ערשטען האלבען יאהר פון 1914

„די יודישע געשיכטע"

פון פראפעסאר גרעץ אין 12 שטארקע בענדער, אנ'ערך 2000 דרוק-זייטען.

אלע אונזערע אבאנענטען און אויך אונזערע לעזער, װאס װעלען אויסשניידען די קופאנס און װעלען יעדע 2 װאכען צושטעלען 10 פון זיי צו אונז אדער צו אונזערע אגענטען און צייטונגס-פערקויפער, װעלען געניסען פון דעם זכות צו דער פרעמיע און װעלען בעקומען יעדען באנד פון דער געשיכטע אנשטאט פיר 80 קאפ.

נור פאר 20 קאפ. א באנד

אזוי, אז אין פערלויף פון 24 װאכען װעלען די לעזער פון „לאדזער טאגעבלאט" שוין בעזיצען אזא װעלטען װערק װי די גאנצע געשיכטע פון יודישען פאלק פאר אזא שפאט ביליגען פרייז װי:

2.40 פאר אלע 12 בענדער

דער ערשטער באנד פון דער דאזיגער געשיכטע, װעלכער װעט שוין געגעבען װערען אונזערע לעזער אין 2 װאכען ארום װעט ענטהאלטען פאלגענדע קאפיטלען:

1) די צייט ביז אברהם אבינו.
2) אברהם אבינו און זיין צייט.
3) די יודען אין מצרים.
4) משה רבינו.
5) יציאת מצרים.
6) די יודען אין דער מדבר.
7) יהושע בן נון אלס יודישער פיהרער.
8) דאס בעזעצען פון לאנד כנען.
9) די צייט פון די שופטים.
10) די דאמאלינע געװאלדיגע מלחמות.
11) שמואל הנביא.
12) שאול המלך און זיין מלוכה.
13) דוד המלך און די פלשתים.
14) שלמה המלך און זיין צייט.
15) דאס בויען פון בית המקדש און פון די פראכט-געביידען.
16) דאס גרויסקייט און דער גלאנץ פון דער יודישער מלוכה.
17) שלמה'ס זוהן רחבעם.
18) ירבעם בן נבט דער בונט. געגען דוד המלך'ס דינאסטיע.
19) די שפאלטונג פון דער יודישער מלוכה.
20) די מלוכה פון אפרים.
21) די יודישע קעניגע און די נביאים.
22) אליהו הנביא און זיין צייט.
23) די מפלה פון שומרון.
24) די מלוכה אין יהודה.
25) די צייט פון רחבעם ביז יהואש.
26) די דאמאליגע געװאלדיגע אינטריגעס אין לאנד.
27) די לעצטע מלכים פון יהודה.
28) די מלחמות מיט די שכנים.
29) די רעװאלוציע אין לאנד.
30) דער חורבן פון ירושלים.

די רעוואלוציע אין טראנסוואל

דער גרויסער אייזענבאהן-שטרייק. — די פאדערונגען פון די אר-בייטער. — די מורא פאר א רעוואלוציע. — צושטערטע אייזענ-באהנען. — פעלד-געריכטען און טויט-אורטיילען. — מען ברענגט שטרייק-ברעכער. —

די לאגע אין דרום-אפריקא פערער-גערט זיך פון טאג צו טאג. די ידיעות וואס קומען אן פון קאפשטאדט מעל-דען, אז דארט הויבט זיך אן צו ענט-וויקלען אנ׳אמת׳ע רעוואלוציע.

ווי בעוואוסט האבען כמעט אלע ארבייטער פון די טראנסוואלער רעגיע-רונגס-באהנען פערשטרייקט צוליעב דעם וואס מען האט אנגעזאגט אייניגע אר-בייטער, און זיי האבען איצט ארויסגע-שטעלט פאדערונגען צוריקצונעהמען די אפגעזאגטע ארבייטער און צו הע-בערען זיי די שכירות, אזוי אז זיי זא-לען נישט דארפען צו ארבייטען קיין איבערשטונדען, און דער לוין פון אנ-ארבייטס-טאג זאל נארמירט ווערען אויף 20 שילינג (10 רובל). די רעגיערונג איז גרייט איינצוגעהן אויף דער געלד-פאדערונג, נאר נישט אויף דער פא-דערונג צוריקצונעהמען די ארבייטער.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם גרויסען שטרייק האט די ענגלישע רעגירונג אויסגערופען איבער טראנסוואל בע-לאגערונגס-צושטאנד און איינגעפיהרט דארטען פעלדס-געריכטען און שיקט אהין אין איילער איילעניש מיליטער, אום צו זיין גרייט אויף א פאל פון א רע-וואליוציע.

אבער די ארבייטער בערוהיגען זיך נישט און זיי גרייטען זיך אויסצורופען איצט א גענעראל-שטרייק. א חוץ דעם קומען אויך פאר פיעל פאלען פון טעראר און סאבאטאזש.

לויט די לעצטע ידיעות זאלען די ארבייטער פון דער פאלטרענטער אייזענ-באהן אין דער קאפ-קאלאניע, פון וועלכע עס שטרייקען שוין א העלפט ארבייטער, האבען בעשלאסען צוזושטעהן אלע ווי איין מאן צום שטרייק. דער פאקט קאן האבען א גרויסע בעדייטונג, ווייל די אייזענבאהן-ליניע פון דער קאפ-קאלאניע וועט די שליסלען פון לאנד. די שטרייקענדע האבען געמאכט א דע-מאנסטראציע אין די הויפט-גאסען און איבערהויפט אין דער גאס, וועלכער פיהרט קיין ... די ... האט אבער די דעמאנסטראנטען צו-טריבען.

נענען די אניטאטארען און אנפיהרער פון דער בעוועגונג בענעהט זיך די ענגלישע רעגירונג זעהר גרויזאם, זיי ווערען אבגע׳משפט פון פעלד-געריכט צום טויט און ווערען באלד דערשאסען. אלע וועלכע עס האבען געמאכט א פראבע צו צושטערען די אייזענבאהנ׳ ווערען שוין פערמשפט געווארען צום טויט, נאר מ״ן זוכט זיי און מען גע-פינט זיי נישט.

ווי מען מיילט נאך מיט, האבען די שטרייקער וויעדער געמאכט א פראבע אויפצורייסען די באהן-בריק פון דער הויפט-ליניע יאהאנסבורג—מאפעקינג איבער דעם וואאל-טייך, אבער עס האט זיך זיי נישט איינגעגעבען, די בריק איז נאר אביסעל בעשעדיגט געווארען.

ווי רייטער׳ס ביורא מיילט מיט, איז יאהאנסבורג גוט פערזארגט מיט לע-בענס-מיטלען און מיט ליודאחנונג ליגען גרויסע זאפאסען, וועלכע קאנען גענוג זיין אויף 2 חדשים.

פון קאפשטאדט קומט אן א ידיעה, אז דער בעוואוסטער סאציאליסטישער אגיטאטאר העריסאן איז ארעסטירט געווארען.

די רעגירונג האט וויעדער ארייג-געשיקט פון לאנדאן א גרויסע צאהל אייזענבאהן-ארבייטער שטרייק-ברעכער, און לויט ווי די רעגירונגס-ציימונג מיילט מיט וועלען די טעג די באהנען וויעדער אנגעהויבען צו קורסירען אונ-טער א שוץ פון מיליטער.

די ארבייטער האבען באלד ווי עס איז פערעפענטליכט געווארען די ידיעה אבגעהאלטען א פערזאמלונג, אויף וועל-כער זיי האבען בעשלאסען נישט צו דערלאזען קורסירען די צוגען דורך שטרייק-ברעכער און צו ענטפערען דערויף מיט אנ׳אלגעמיינעם שטרייק.

פון דעם אלעם איז צו זעהן, אז ביי די ארבייטער ביי די רעגירונג זענען ענטשלאסען פעסט נישט נאכצוגעבען איינער די אנדערע און מען קאן דערווארטען איצט רעכטע ... ווי ... שעהענישען אין טראנסוואל.

די מעשים פון עסאד-פאשא׳ן.

רוים (כפ.) לויט די לעצטע ידיעות פון וואלאנא האט זיך דער מארש פון עסאד-פאשא׳ן אויף עלבאסאניש אײנ-געגעבען און ער איז בעזיגט געווארען פון די האלענדישע זשאנדארמען. עס איז פארגעקומען צווישען זיי אנ׳אמת׳ע מלחמה ביי גאטאלעס, אויבער דעם האלט מען איצט עסאד-פאשא׳ן פאר פיעל וויכטיגער ווי געפעהרליך ווי מען האט איהם פריהער אנגענומען. ווי די ״פאפאלא ראמאנא״ מיילט מיט, איז עסאד-פאשא אוועק צים איטאליענישען באטשאפטער און איהם ערקלערט זיין נייטראליטעט בנוגע דעם, אז דער פירשט פון הויז ווידער זאל ווערען אלבאנישער פירשט.

מיאג-נאטיצען.

א נאציאנאליטעטען-צוזאמענפאהר.

אין פעטערבורג איז איצט לעבעדיג. שוין לאנג האט מען אזא געזעלשאפט-ליכע בעוועגונג נישט געזעהן.

עס זענען זיך צוזאמענגעקומען די מזיזענדער מענשען פון אלע עקען רוסלאנד צו די פערשיעדענע צוזאמענ-פאהרען, וואס ווערען איצט אבגעהאל-טען אין דער רעזידענץ-שטאדט.

עס קומען פאר צוזאמענפאהרען פון כל המינים, נאר כמעט אלע טראגען איין כאראקטער—א פראגרעסיוו-געזעל-שאפטליכען.

דער בעדייטענדסטער צוזאמענפאהר איז אהן א ספק דער פון פאלקס-בילדונג.

איינינע טויזענד דעלעגאטען בעטיי-ליגען זיך אין איהם פון אלע קלאסען, פון אלע שיכטען און פון אלע נאצי-יאנאליטעטען אין רוסלאנד.

די פערטרעטער פון די פערשיעדענע נאציאנאלע מינדערהייטען אין רוסלאנד האבען זיך דא אויף׳ן צוזאמענפאהר בעגעגענט צים ערשטען מאל אויף א בארדען, וועלכע ריהרט אן די סאמע לעבענסאינטערעסען פון יעדען פאלק—די פאלקס-בילדונג.

די פערטרעטער פון די פערשיעדע-נע נאציאנאליטעטען האבען זיך בע-געגענט, צונייפגערעדט און זיך ארומ-געזעהן, אז זיי האבען געמיינשאפטליכע אינטערעסען צו פערטיידיגען...

זיי האבען זיך ארומגעזעהן, אז או-מעטום איז די נאציאנאלע מינדערהייט אנ׳עלעמענט, וואס ווערט מעהר גע-קשיידעט, און מעהר בעגרענעצט פון דער הערשענדער נאציע...

זיי האבען זיך ארומגעזעהן, אז דעם גרוזינער איז נישט פיעל בעסער פון ליטווין, דעם לאטיש—פון טאטער, דעם פינלענדער—פון פאליאק, דעם ארמע-נער—פון יוד א. אז. וו.

אלע זענען אחים לצרה...

קומט ביי נאציאנאלע פראגען, ביי נאציאנאלע אינטערעסען שטעהען זיי אלע גענוג אוים בין זיי דערשלאגען זיך צו זייערע רעכטע.

און האבענדיג איינ׳ן בילדונגס-צו-זאמענפאהר געמיינשאפטליכע אינטע-רעסען, זענען די פערטרעטער פון די גערריקטע נאציעס געגאנגען האנד אין ... האבען זיך דערשלאגען דורך דער פערשיי-נונג, אז דער צוזאמענפאהר האט אנער-קענט זייערע רעכטע.

דער צוזאמענפאהר האט זיך מיט זיי אמשארישט ארויסגעזאגט געגען יעדער ארט נאציאנאלע און רעליגיעזע בעגע-רענצונגען און אזוי ארום מאראלישט כאנקצאנירט די רעכטע פון די אונטער-דריקטע נאציעס אין רוסלאנד.

דער שטילענשלאסענער, נאטירליכער בונד פון די נאציאנאלע מינדערהייטען איז אויפ׳ן בילדונגס-צוזאמענפאהר האט אויפגעוועקט א נייעם געדאנק—וועגען צוזאמענרופען א צוזאמענפאהר פון אלע נאציאנאליטעטען אין רוסלאנד.

וועגען אזא ארט בונד פון אלע נאציאנאליטעטען אין רוסלאנד האט מען מיט איינינע יאהר צוריק פיעל גערעדט.

אונטער דער השפעה פון דער רע-אקציע איז דער געדאנק פערשוואונדען געווארען.

איצט הויבט אן די בעפעלקערונג צו זיך צו קומען, עס איז צו בעמערקען א שטארקע געזעלשאפטליכע אויפלעבונג.

איז דאך קיין וואונדער ניט, אז דער געדאנק איז וויעדער אויפגעשוואומען.

עס קאן זעהר זיין, אז דער וויבט-נער פראיעקט וועט צוליעב אויסערליכע מניעות נישט פערווירקליכט ווערען.

וועלען אבער די אויסערליכע שטע-רונגען בעזייטיגט ווערען—וועלט דער ראזינער צוזאמענפאהר געהאט א ניי בלעטעל אין דער געשיכטע פון געזעל-שאפטליכען לעבען אין רוסלאנד.

א פערזאמלונג פון די אלע שוואכע און געקשיידעטע—וועלט געבראכט א נוצען פאר די אינטערעסען פון יעדע נאציאנאלער גרופע בעזונדער.

לאזער י.

72 קאנדידאטען אויף משומדים.

די ,נאָוו. ווערם.׳ דרוקט איבער פון ,ליטאווסקאיא ריס׳, וועלכע ערשיינט אין קאוונא דורך די עכט-רוסען א בריעף פון 72 יודישע סטודענטען, וועלכע קומען צו א בעשלוס, אז דער איינציגער מיטעל כדי פטור צו ווערען פון די יודישע רדיפות איז—צו שמדן זיך.

,דער איצטיגער צושטאנד אין וועלכען עס געפינען זיך די יודען אין רוס-לאנד—שרייבען די בוגדים,—פערענגט איצט צו ערוייריגע מחשבות און וואס מעהר מיר טראכטען אריין אין דער זאך און זוכען אנ אויסגאנג פון דער לאגע, אין דער זעלבער מאס ווערט אונז אונזער לאגע שווערער און שווע-רער. קוקט זיך צו און זעהט וואס עס קומט פאר אין פוילען וואו די יודען שטארבען שוין פאר הונגער (!?) און מען אנטלויפט מאסענהווייז קיין אמעריקא אבער אויך דארט געפינען די יודען נישט קיין רוה, קוקט זיך צו צו דעם וואס עס קומט פאר אין צפון-מערב-קאנט און איהר וועט אונז פערשטעהן... ...ואנט אליין ; צו וואס טויג אונז צו טראגען אויף זיך דעם יודישען מאנטעל? מיר וואלטען געוואלט , אז אפילו די יודישע יונגע לייט, וועלכע האבען נישט געקאנט בעזוכען די גימנאזיעס און אוניווערזיטעטען זאלען זיך ערצייהען אין דער היים נישט לויט דעם תלמיד (?) נאר אין גייסט פון די צייוויליזירטע פעלקער (ווי די ,עכט-רוסען׳ למשל. די רעד.) און אז נאר אויף אזא אופן וועלען מיר אלע קאנען אהן שום שוו"ג-דעל (?) אריינגעהן אין דער רוסישער געזעלשאפט און זיך פעראייניגען מיט איהר. דאס וועט מען קאנען דערגרייכען, אויב נישט איצט איז וואטש אין דער ווייטער צוקונפט, און דעמאלט וועלען מיר געוועזענע יודען קאנע-זאגען מיט פרייד : ,איין גאט, איין רוסיש פאלק׳, דער מאמענט וועט זיין זעהר א וויכטיגער און הלואי מיר זאלען עס דערלעבען׳.

נאר די ,נאוו. ווער.׳ בעשטעהט אבער נישט אויפ׳ן שידוך, און בעמערקט : צים בעדויערען איז אונז שווער צו גלויבען, אז ווען די יודען זאלען זיך אבזאגען פון זייער רעליגיע וואלטען זיי זיך געקאנט פעראייניגען מיט׳ן רוסישען פאלק. די קונעל׳ס און די העסענ׳ס האלטען נישט פון דער רע-ליגיע און עסען נישט קיין מצות, אבער דאך האבען זיי זיך נישט אסי-מילירט.

די מנורה-קאנפערענץ אין ניו-יארק.

די טעג איז אין ניו-יארק פארגעקו-מען די קאנפערענץ פון ,מנורה׳-פער-באנד, אויף וועלכער עס זענען געקומען די יודישע סטודענטען פון די גרעסטע קאלעדזשעס און אוניווערזיטעטען פון אמעריקא. דערנאך איז פארגעקומען א גרויסער באנקעט אין האטעל אסטאר, דער ראבינער י. ל. מאגנעס, האט גע-האלטען א רעדע, אין וועלכע ער האט געגעבען די סטודענטען אנצוהערען, אז זייער פעראייניגונג מוז האבען א נאציאנאליסטישען כאראקטער אונטער זיך.

מר. יאקאב שיף האט געהאלטען א הייסע רעדע, אין וועלכע ער האט גע-זאגט :

,עס קען ניט זיין א יודישע געמיינדע אדער א ציוניזמוס, מיט וועלכע איהר זענט דירעקט אדער אינדירעקט פער-בונדען, אהן די יודישע רעליגיאן׳ ,איך גלויב אז דאס וואס מיר מיט-פיהלען די ליידען פון מיינע ברידער אין רוסלאנד און רומעניען איז דאס גלויבען, אז מיר האבען א געמיינשאפט-... אלען, און די פאטערשאפט פון גאט און אין די ברידערשאפט פון דער מענשהייט. יונגע לייט, פערוואנדעלט זיך נים ארום אייער מנורה-ארגאניזאציע אהן דעם געפיהל, אז איהר קענט נים זיין יודען אהן דער יודישער רעליגיאן. איך זאג אייך אלס מיטגליעד פון דער מנורה-ארגאניזאציע דאס וואס האט געזאגט דורך זיין נביא ,לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי׳.

פראף. י. ל. שארפמאן פון פאקול-טעט פון אוניווערזיטעט פון מישיגן, דער ניי ערוועהלטער פרעזידענט פון דער מנורה-ארגאניזאציע האט געהאל-טען א מאסטס-רעדע. דאן האבען גע-רעדט ; הענרי הורוויץ, דער געוועזע-נער פרעזידענט ד״ר י. ל. מאגנעס ; ד״ר סיירוס אדלער, פרעזידענט פון דראפסי קאלעדזש, פילאדעלפיא, ראבי-נער ה. ג. ענעלאן פון טעמפעל עמא-נועל ; פראפ. ריטשארד גאטהייל פון קאלאמביאן און פראפ. איזראעל פרידע-לאנדער פון פאלקולטעט פון יודישען טעאלאגישען סעמינאריום.

קופאן.

יעדער לעזער, וואס שטעלט צו אזעלכע 10 קופאנען בעקומט יעדע 2 וואכען א באנד

יודישע געשיכטע

(פון פראפעסאר גרעץ)

אלס פרעמיע פון ,לאדזשער מאנטאג-בלאט׳ אנשטאט פאר 80 קאפ.

נור פאר 20 קאפ א באנד.

די געשיכטע וועט ענטהאלטען 12 שטארקע בענדער אנ׳ערך פון 2000 דרוק-זייטען.

וועלט-נייעס.

א בעאמטער, וואס וויל נישט נעהמען די גאנצע פענסיע.

לארד האלדאן א הויכער בעאמטער פון דער ענגלישער רעגירונג בעקומט א יעהרליכע פענסיע פון 2000 פונט שטערלינג א יאהר (אנ׳ערך 100 טויזענד רובל), איז אבער ארויסגעטרעטען מיט א ערקלערונג, אז ער ... וויל נישט נעהמען מעהר ווי 100 טויזענד שילינג א יאהר.

* *

80,000 הונגערן אין אלבאניען.

80 טויזענד מענשען זענען אין געפאהר צו פערהונגערן אדער פערפרוירען צו ווערען אויף טויט אין אלבאניען, לויט א בעריכט פון מיססעס ה. האוורד, פון ניו-יארק, וועלכע האט איצט געענדיגט א רייזע פון 400 מייל דורך די בערג פון אלבאניען. ... די הונ-דערט דערפער אין שטעדט זענען חרוב גע-ווארען דורך די סערבען. צוועלף טויזענד הייזער זענען פערברענט געווארען און פיער טויזענד מענער, פרויען און קינדער זענען גע-טויטעט געווארען. אין די בערג בעגעגענט מען אלע מינוטען ארומגעריקענע און ... ארום ... קליידונג, ... עלענד און אונבעשרייבליך.

* *

א פאקעט פון מענשליכע הויט.

20 אינטש מענשליכע הויט זענען איצט אנגעקומען אין דעם סט. לויקס-שפיטאל פון דעם ראקפעלער-אינסטיטוט פון ניו-יארק.

די הויט וועט פערנוצט ווערען צו קורירען הערי שאבליר, וועלכער האט געקראנקט בראנד-וואונדען אין א פייער מיט א ... מאנאטען צוריק. אין מאל איז שאבליר ... אפערירט געווארען און ... האט אויף איהם פערנוצט אייניגע אונצען מענשליכע הויט. א צווייטע אפעראציע איז אבער יעצט נויטיג, און אייניגע ... פון פרייוויליגע געגעבען ווייטער הויט אין דעם ראקפעלער-אינסטיטוט וועגען דעם צוועק.

די דאקטוירים פון גאנצען לאנד זענען זעהר אינטערעסירט מיט דעם ספעציעלען פאל, ווייל עס פאסירט צום ערשטען מאל, אז עס זאל אויף א קראנקען בענוצט ווערען מענש-ליכע הויט געשיקט פון אנ׳אנדער שטאדט.

די שרעקליכע סודות.

א וועלטער שפאנענדער ראמאן פון לאדזער לעבען.

בעארבייט פון ל. שרייבער. (283

פריץ האט זיך א וויילע פערטראכט און ענדליך געפרעגט :

— אבער הערר הוריאנסקי ! אזא בריעף קאן דאך ווערען פאר מיר זעהר געפעהרליך ! אויב מען וועט ביי די פערגיפטעטע פרויען געפינען א בריעף מיט מיין האנדשריפט...

— את, ווי נאאיוו איהר זענט, פאניע שורקע !—האט וואצלאוו אויפגע-רופען,—ערשטענס,—אפילו אז מען וועט ביי די טויטע געפינען דעם בריעף, וועמען וועט עס איינפאלען צו קלערען, אז דאס איז פונקט אייער האנדשריפט ! דורך וואס וועט איהר עמיצען געבען א חשד אויף זיך. אז מען זאל געהן נאכ-זעהן, צי ס׳איז נישט אייער האנדשריפט ! נאר דער עיקר איז, וואס מען וועט דעם בריעף ביי די טויטע איבערהויפט נישט געפינען ; וועגען דעם וועל איך שוין זארגען. איהר פערגעסט, אז אויסער וואס דער בריעף דארף מיר ריענען אלס מיטעל צוצוקומען צו יענע פרויען, מוז איך איהם אויך האבען אין מיינע הענד אלס בעוויז נעגען אייך, און ממילא מוז דאך דער בריעף ביי מיר בלייבען, נישט ביי די טויטע...

— אהא !—האט פריץ ענדליך פערשטאנען.—נו, דאס איז אלץ ריכטיג, נאר יענע פרויען זענען דאך ושירובקעס און דער בריעף מוז דאך זיין גע-שריעבען יודיש !

— געוויס אויף יודיש ! נאר אויף יודיש !—האט וואצלאוו געזאגט.—אויב נישט יודיש וועלען די פרויען זיך גלייך חאפען, אז דאס האט נישט געשריעבען זייער קרוב. נאר איך מיין, אז איך וועט לייכט זיין צו געפינען עפעס א יודעל, וואס וועט אייך פאר א פאר קאפיקעס אנשרייבען אונטער אייער דיקטירונג דעם נויטיגען יודישע בריעף...

— נאר,—האט פריץ געפרעגט,—אויב דער בריעף וועט זיין געשריעבען נישט מיט מיין האנד, ווי זשע אזוי וועט ער אייך דיענען אלס בעוויז נעגען מיר !

— אה, פאר מיר זארגט נישט, פאניע שורקע ! איך וועל מיך שוין א עצה געבען, אויב עס וועט נויטיג זיין, וועל איך שוין אויפזוכען יענעם יודעל דעם בריעף-שרייבער, וואס זאל עדות זאגען אין געריכט, ווער עס האט איהם גע-דונגען אזא בריעף צו שרייבען !...

— אהא !—האט פריץ געזאגט.—נו, איהר בעהארעט זיך שוין גאר-ניטשט שלעכט. און א קעפעל האט איהר, קענטיג, איך נאר א קלינגען. אייער קאמבי-נאציע איז זעהר געשיקט צוזאמענגעשטעלט... די פראגע איז נאר, וואס זאל איך שרייבען אין בריעף ?

— נו, וועגען דעם מוזט איהר שוין אליין א קלער טהון.—האט וואצלאוו געזאגט.—אזוי ווי איהר קענט בעסער די פרויען, ווי איך, וועט אייך מסתמא נאך לייכט זיין צו געפינען א פאסענען איינהאלט אויף א בריעף צו זיי פון זייער קרוב.

פריץ האט זיך א וויילע שטארק פערטראכט, און פלוצלונג איז ער אויפ-געשפרונגען דערפרעהט. א גלענצענדער געדאנק איז איהם איינגעפאלען...

— ווארט רא איין האלבע שטונדע וועל איך אייך ארייינברענגען דעם טויטענגען בריעף !—האט ער געזאגט צו וואצלאוו׳ן.

— גוט !—האט דער לעצטער איינגעשטימט מיט פערגנינגען.

פריץ איז גלייך ארוים פון זאל און זיך געלאזט אין פיש׳ס קאבינעט. פיש האט שוין אונטערדעסען בעוויזען צוריקצוקומען פון גאמאריום, וואו ער האט נעשלאסען דעם קאנטראקט מיט בלאך׳ן, און איצט האט ער מיט שמחה מיט-געטיילט די גוטע בשורה זיין מאכטער. אז פריץ איז ארייגעקומען, האט מען רושעני׳ן געבעטען זיך צו ערווייטערן אויף א פאר מינוט און פריץ האט מיט-געטיילט זיין שותף וועגען הוליאנסקי׳ס וויזיט און זייער גאנצען שמועס.

— וואס זאגסטו אויף דעם אלעם ?—האט פריץ געפרעגט נאכדעם, ווי ער האט געענדיגט דערצעהלען.— רוכט זיך, די קאמבינאציע איז גארנישט קיין שלעכטע ! בלאשקאווסקי האט אבער געזאגט, אז ער איז זעהר א קלוגער יונג.

— יא, — האט פיש געענטפערט, — די קאמבינאציע איז זעהר גוט ארויס-געקלערט, נאר וואס פערלאנגסטו פון מיר ?

— הער, פיש ! — האט פריץ א זאג געטהון. — דו ביזט דאך עפעס א מאל געווען א יודעל און האסט דאך געהים געקאנט שרייבען יודיש ! איך האף, אז דו האסט נאך נישט פערגעסען, ווי א יודיש בריוועל אנצושרייבען !

— וואס זשע פעלט דיר איין ! איך זאל געהען ריזיקירען מיט מיין האנדשריפט !

— אבער פארוואס רעדען נישט ! איך וועל דיר באלד בעווייזען, אז דאס לוינט אונז בעסער, ווי צו נעהמען זוכען א יודעל, וואס זאל אונז שרייבען דאס בריוועל, ערשטענס איז גלייכער נישט אריינצומישען אין דער זאך קיין זייטיגע פערזאן. צווייטענס, אפילו אז מען וועט ... נישט איינפאלען צו קלערען, אז דער הערסטו דאך, ווי הוליאנסקי פערזיכערט, אז דאס בריוועל וועט בלייבען ביי איהם אליין, און פיינטענס וועלען מיר דערשלאגען הוליאנסקי׳ן גופא אויך אבנא-רען, ווארום מאכטער א מאל וועט זיך עפעס מאכען און ער וויל אונז אויסגעבען ... ליקענען מיר שטיין און ביי ; וואס פאר א בעווייז קאן ער געגען אונז האבען דעם ניפט ! זאג איך, אז איך ווייס נישט פון וואס צו זאגען ; דאס בריוועל זאל ער געהן זוכען דאס יודעל, וואס דאס בריוועל געשריבען ! ער וועט איהם לאנג דארפען זוכען, ווארום איהם וועט דאך נארנישט איינפאלען, אז דאס האבען געשריבען, אויף אזא אופן וועט ער בלייבען מיט א נאז, און מיר ריזיקירען אבסאלוט גארנישט.

— פיוט גערעכט, אויף מיין וואר ! — האט פריץ איינגעשטימט. — איך ווייס נאר נישט, צי איך וועל נאך קאנען ווי געהעריג אנשרייבען א יודיש בריוועל...

— האק ווי דו קאנסט ! — האט פריץ געזאגט. — עס וועט שוין זיין גוט ! אין ווי איז ווי נישט פון די גרויסע שרייבערקעס און וועט קיין גרייזען אין דיין בריוועל נישט געהן זוכען.

— וואס זשע זאל איך שרייבען אין בריוועל ! — האט פיש געפרעגט.

— דער בריעף, — האט פריץ געענטפערט, — דארף זיין געשריבען פון משענסטאחאווער קרעמער חיים זארנשטיין צו זיין קרובה תנה׳ן, חיים זארנשטיין דארף מעלדען זיין קרובה, אז דער קריסט, וואס וועט איהר דעם דאזיגען בריעף איבערגעבען, קאן איהר מיטטהיילען ריכטיגע ידיעות וועגען איהר פערלארענעם זוהן, וועלכען זי זוכט ארום און קאן נישט געפינען. אויף אזא אופן וועט חנה דעם פערשטעלטען הוליאנסקי׳ן זעהר פריינדליך אויפנעהמען, און דאן וועט הו-ליאנסקי קאנען אויספיהרען וואס ער וועט וועלען. פערשטעהסטו שוין ? דאס דארף זיין דער הויפט-אינהאלט פון בריעף. דאס איבעריגע דארפסטו שוין אליין פערשטעהן, ווי צו שרייבען.

— גוט.—האט פיש איינגעשטימט, זיך אוועקגעזעצט צום שרייבטיש און גענומען פערפאסען דאס בריוועל. אין א האלבע שעה ארום איז ער פערטיג געווארען און פאר איהם איז געלעגען פאלגענדער בריעף :

,צו מיין ליעבער קריבה חנה לעבען זאל.

,ערשטענס קום איך דיר צו מעלדען, אז איך מיט מיין פאמיליע זענען מיר א דאנק נאט געזונד, דאס געמליכע צו הערען פון דיר פון היינט ביז עהיג. צווייטענס קום איך דיר צו מעלדען, אז די טעג איז צו מיר אין קראם אריינגעקומען א קריסט, רער וועלבער, וואס וועט דיר איבערגעבען מיין בריוועל, האב איך זיך מיט איהם צערעדט און איך האב זיך פון איהם דערוואוסט, אז ער ווייסט וואו דיין זוהן איז, וואס ער בהום און ווי ער לעבט. ער זאגט, אז דיין זוהן איז נאר א גרויסער עושר געווארען און ער וועט אחראי זעהר גליקליך זיין צו פערזארגען זיין אלטע מאמע אויף דער עלטער. אזוי ווי איך האב זיך דערוואוסט, וואו דו גע-פינסט זיך אין ווארשא, דעריבער האב איך דעם קריסט געשיקט גלייך אויף מיינע הוצאות קיין ווארשא צו דיר, נעהם איהם פיין אויף, וועט ער דיר אלץ מיטטהיילען און וועט דיר העלפען צו צוקומען צו דיין זוהן. זיי געזונד און לעב גליקליך, ווי עס ווינשט דיר דיין בעסטער פריינד

חיים זארנשטיין.

פיש האט דעם בריעף איבערגעגעבען פאר זיין שותף, און פריץ איז גע-בליעבען פאלשטענדיג צופריעדען, א חאפ געטהון דעם בריעף און אריינגעלאפען צוריק צו הוליאנסקי׳ן, פאר וועלכען ער האט דעם בריעף איבערגעלייענט און איהם ערקלערט, וואס פאר א ראליע ער דארף שפיעלען פאר חנה׳ן.

— אויסגעצייכענט !—האט וואצלאוו געזאגט.—איצט איז אלץ אין ארדנונג.

— איצט בלייבט אונז נאר צו רעדען וועגען די בעדינגונגען,—האט פריץ צוגעגעבען.

— דאס איז א קלייניגקייט, וועגען די בעדינגונגען וועלען מיר דורכקום ; — אלוא וויפיעל וועט עס קאסטען ?

— מיין געהעהנליכער פרייז,—האט וואצלאוו געזאגט, מיין געוועהנליכער פרייז פאר אזא ארבייט,—פאר שווערערע ארבייט נעהם איך מעהר,—איז צו פונפציג טויזענד פאר א פערזאן ; צוויי פערזאן צוויי מאל פונפציג טויזענד, בסך הכל הונדערט טויזענד רובל.

— אבער דאס איז דאך א גאלד מיט געלד !—האט פריץ געפרובט אבדינגען.

— פאניע שורקע—האט וואצלאוו פעסט געענטפערט.—מיט מיר דינגט מען זיך נישט. אדער יא אדער ניין, ווייל איהר איז גוט, אז נישט האב איך נישט צו אייך קיינע פרעטענזיעס...

(פארטזעצונג קומט.)

בלעטלאך.

נאך די וואהלען.

נאך די וואהלען.

ט, מזל טוב, זאל עס די נייע דאזארעס זיין מיט מזל.

אבער העררן דאזארעס, איהר האט שוין אנ'ארבייט.

און דאס דארף זיין די ערשטע.

און דאס איז: אויס שפיעל מיט באלוט. איהר מוזט שטיצען די באלוטער ארימע-לייט.

דאס שפיעל וואס די גמינע האט ביז איצט געשפיעלט מיט דעם גורל פון די ליידענדע הערש איוף, קען נייע טרהרען זאלען איצט אין דער גבינע נישט פאלען.

זאל נישט די גמינע זיין ווייטער א גיהנום פאר ליידענדע און נייטבדערפטיגע, א מין עלים-אילאנד, א שטוב פון יאמער און טרעהרען.

גענוג שוין.

מיט די אלטע דאזארעס האט זיך דאס שפיעל געענדיגט.

שטיצט די ארימע, נישט קוקענדיג דאס זיי וואהנען צו אויף דער פעטריקויער צי אויף דער פייפערובקע.

אין בידקין למזונות.

א נייע יאהר, נייע וואהלען, נייע דאזארעס, א נייער רעזשים.

אבער נישט קיין נייע צרות.

געדענקט דאס, נייע דאזארעס!

* *

פעטראקאוו.

און ווידער א שמיקעל ארכיט פון „יודישער פאליטיק".

א מסירה אויף'ן בענדינער רב.

מען האט עס באלד געוואוסט, קוים האט איין צר געהאט א מפלה ווען זיך באלד אנהויבען אנ'ענין: פיעטראקאוו און מסירות.

עס איז א שרעק.

יודען, גאס פארכטינע, פרומע, יודען טרייבען הינטען ארים א ווייסע פאליטיק פון מסירות און ליגענס און מען איז מחלל שם ישראל.

אפשר מיינט מען אויך, וואס מוז זיך דארט אבטהון אין פעטראקאוו, א ספעציעלער צימער מוז דארט זיין פאר מסירות און פאסקווילען, ווארום עפעס א קלייניגקייט ... וואו רבנים וואהלען מוזען דאך זיין מסירות.

און וואס פאר אנ'איינדרוק מוז מען דארט אין פיעטראקאוו האבען לייענדיג די מסירות.

א שרעק, א ציטערניש חאפט אן ווען מען זעהט דאס אלץ צו און מען הערט דאס אלץ.

— מוסרים, אין בענדעס פון מוסרים זענען פער-וואנדעלט געווארען יודישע קהלות. ווען איז דאס א מאל געווען? ווען האט מען עס געהערט?

*

פרעסט.

פרעסט הערשען איצט, ווי האבען איצט די ממשלה איבער אלעם.

נעהט מען ארויס פערחאפט עס דעם אטהעם, און מען קורטשעט זיך און מען בייגט זיך.

פרעסט.

און ווער הייס פון זיי אם מיינסטען? ארימע לייט.

אלע יאהר כמעט מען ביי אונז ארימע לייט קויהלען, עס איז אזא מנהג מקדמונים אין אלע יודישע שטעדט און שטעדטלעך און מאכן א נוסחר מנהג.

און הייי-יאהר.

אלע אינסטיטוציעס זענען פערנומען געהען מיט די דאזאר-וואהלען האט מען נאר אן די ארימע-לייט פערגעסען.

ביז איצט איז נאך אין קיין ארטיגע צייטונג נישט דערמאהנט געווארען א ווארט וועגען דעם, אז דער „דאבראטשינאשטש" זאל האבען געטיילט קויהלען.

נאר איצט ערשט לאזט זיך דער דאבראטשינאשטש הערען.

נו, גוט געהען פערנומען ביז איצט אבער איצט, נאך די וואהלען.

זאלען שוין די איידעלע העררן בעוויליגען און נעהמען צו טיילען די קעלבער פודען קויהלען וואס ניבער.

איוף ווען ווארטען זיי דען!...

עס איז שוין גענוג שפעט...

* *

די צדקה-פעראייניגונג אין באלוט.

באלוט האט דאס מאל איבערגעשטיגען לאדז.

אין באלוט ווערט איצט אויסגעפיהרט דער פראיעקט פון פעראייניגען אלע יודישע צדקה-חברות אין איין חברה.

לאדז אבער האט נאך דערצו נישט זוכה געווען אזו דאס ווערט נאך בלייבען אויף א לאנגע צייט אנ'ענין פאר ברויעף און „פאלקס-טריבונע".

אמת, באלוט טהוט דאס איצט מתוך עוני, צוליעב ארימקייט.

לאדזער חברות זענען. אבער נאך גענוג רייך און עס גליטש זיך דערויבער נישט די גבאים, דאס גבאות גלאט אזוי אין דער וועלט ארין אויפצוגעבען.

חייט אויס, אז ביי פילאנטראפישע חברות איז דא אנ'אנדערער כלל:

— וואס ערגער—דאס בעסער!

צבי.

וואס הערט זיך אין לאדז.

קויהלען פאר ארימע.

(ג) דער יודישער „דאבראטשינאשטש" האט אויך הייי-יאהר ווי יעדעס מאל אנגעהויבען ארויסצוגעבען אינטערשטיצונגען אויף קויהלען פאר ארימע לייט. בימזס האט דער „דאבראטשינאשטש בעקומען 4000. שטיצע האבען בעקומען ביז א הער העכער 1800 פאמיליעס. צוליעב'ן מאנגעל אין מאטעריעלע מיטלען בעקומען די פערשריבענע פון 1 ר' 50 קאפ אן, פיעל פון די פערשריבענע ווי בכבוד'ע פאמיליעס און געפאלענע סוחרים בעקומען ביז 10 רובל.

שאד טעגליך קומען איין אלס נייע ביטען פון ארימע לייט וועגען אונטערשטיצונגען, דער „דאבראטשינאשטש" קען אבער אלע ביטען צוליעב'ן מאנגעל אין געלד - מיטלען נישט בעפריעדיגען, עס ליעגט דערויבער א חיוב אויף יעדען ארייבצושיקען אין דאבראטשינאשטש נדבות, כדי מען זאל קענען העלפען דער נייטבעדערפטיגער בעפעלקערונג ביי די איצטיגע קעלטען און פרעסט.

צום ווינטער-סעזאן אין סאנאטאריום „אוזדראוויסקא".

די איינריכטונגען, וואס ווערען געמאכט אין „אוזדראוויסקא" פאר'ן ווינטער-סעזאן זענען שוין באלד געענדיגט. די ערשטע פארטיע קראנקע וועט ארויסגעשיקט ווערען אין אנהויב פון קומענדיגען חודש און וועט בעשטעהן פון 36 פערזאן. נישט קוקענדיג אויף די גרויסע אויסגאבען, מיט וועלכע ס'איז פערבונדען דאס אויפהאלטען פון סאנאטאריום אום ווינטער וועלען די קראנקע נישט מעהר צאהלען ווי 12 רובל א חודש.

אין דער ערשטער פארטיע האבען זיך פארשריבען העכער 100 פערזאן. צוליעב מאנגעל אין פלאץ קענען אבער די ביטען פון אלע נישט ערפילט ווערען. אויסצוהאלטען „אוזדראוויסקא" אין ווינטער-סעזאן דארף קאסטען בערך 35,000 רובל. א דאנק דער מיה פון קאמיטעט איז געלונגען צונויפצוזאמלען ביז 18,000 רובל. (ג)

לטובת „עזרת יתומים".

(ג) דער פעראיין „עזרת יתומים", וואס האלט איצט אויף דאס יתומים-הויז אויף פולנאצנא גאס, אין וועלכען ס'געפינען זיך 170 יתומים, ארדענט איין שבת דעם 24-טען יאנואר אין גרויסען קאנצערט-זאל (רוזלנא № 18) א קאנצערט-ראוט, אין וועלכען ס'וועלען זיך בעטהייליגען בעוואוסטע ארטיסטען און מוזיקער. בילעטען צום גרויסען קאנצערט-ראוט האט דער פעראיין שוין צושיקט און ס'איז צו האפען, אז יעדער וועט זיי נעהמען אננעהמען, כדי דערמיט צו געבען א שטיצע אויפצוהאלטען און אויסצובילדען די ארימע יתומים.

אומזיסטע אוונט-קורסען פאר דערוואקסענע.

(ג) אויף די אומזיסטע אוונט-קורסען פאר דערוואקסענע, אין דער צוויי-קלאסיגער עלעמענטאר-שולע (זאוואדזקא 42) געפינען זיך איינגע פרייע פלעצער. פערזאנען וועלכע ווילען זיך אויף די אוונט-קורסען לערנען, קענען זיך איינשרייבען טעגליך פון 8 ביז 10 אין אוונט.

פון לויניוועבער-פעראבאנד.

די פערוואלטונג פון לויניוועבער-פעראבאנד בעט אונז מיטצוטיילען, אז שבת דעם 17, 6 אזייגער פאר נאכט וועט אין איינענעם לאקאל אויף באריטשא 20, אין זוכארדו פארקומען די אויסערגעוועהנליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון די מיטגליעדער פון לויניוועבער-פעראבאנד. די פערזאמלונג איז צום צווייטען טערמין און אלע מיטגליעדער ווערען געבעטען צו קומען פינקטליך און אין א גרויסער צאהל.

פערשיעדענעס.

(ש) דער נאטשאלניק פון דער לאדזער שול-דירעקציע ה' פיעלאיעוו איז צו ניי יאהר אלערהעכסט בעשאנקען געווארען מיט א ארדען פון הייליגען וולאדימיר. דריטער מדרגה.

— (ש) אין טשענסטאכאוו האט זיך געגרינדעט א פראפעסיאנעלער ארבייטער-פעראיין פון דער פאפיער-בראנזשע. דער אוסטאוו פון פעראיין וועט די טעג צוגעשיקט ווערען אין דער פעטראקאווער גובערנסקע קאמיסיע צו בעשטעטיגען.

— (ג) אויף דער לעצטער פערוואלטונגס-זיצונג פון „האלף-בעארבייטונגס-פעראיין" איז בעשלאסען געווארען איינצואורדנען פאר די מיטגליעדער וויסענשאפטליכע-פארלעזונגען.

— (ג) אין בענדין האט אנגעהויבען צו ערשיינען א נייע פוילישע צייטונג אונטער'ן נאמען „קוריער בענדזשינסקי-דאמבראווסקי" אין ערשטען נומער זאגט צו די צייטונג צו קעמפפען געגען אנטיסעמיטיזם.

— (ג) דער פראפעסיאנעלער פעראיין פון די יודיש-טישלער-מייסטער עפענט די טעג אוונט-קורסען, אויף וועלכע די מיטגליעדער וועלען זיך לערנען צייכענען.

— (ג) דער פראקוראר פון פעטראקאווער אקרוזשנאי-סוד לאנשין איז אלערהעכסט בעשאנקען געווארען מיט'ן וולאדימיר ארדען פון דער פערטער מדרגה.

— (ג) אין דינענסט-אנגעלעגענהייטען איז קיין לאדז געקומען דער באהן-אינזשינער וויריקליכער שטאטס-ראט א. י. אימשעניק-קאנדראטאוויטש.

— אין לאדז וויילט איצט א פערטרעטער פון דער לידער ישיבה, וועלכער איז געקומען אהער צו פעראינטערעסירען געוויסע קרייזען מיט דער דאזיגער וויכטיגער אנשטאלט. עס איז דעריבער ווינשענסווערט, אז די פערזאנען וועלכע ער וועט בעזוכען זאלען איהם געהעריג אויפנעהמען און זעהען אונטערשטיצען די דאזיגע גרעסטע און בעריהמטעסטע ישיבה, וועלכע שטעהט אונטער דער פערזענליכער פיהרונג און אויפזיכט פון בעריהמטען גאון און נאציאנאלען עסקן הרה"ג ר' יצחק יעקב ריינעס שליט"א.

— דאס פינאנץ-מיניסטעריום האט ערלויבט דעם לאדזער שטאדטישען קרעדיט-פעראיין ארויסצוגעבען א געוויסע סומע פון זיינע פערדיענסטען אויף וואלטעטיגע צוועקען.

— קיין לאדז איז געקומען צופאהרען א ווארשויער פאבריק-מייסטער מיט'ן צוועק צו ווערבעווען וועבערס פאר א וועבעריי, וואס עפענט זיך אין ווארשע. ער האט זיך געווענדעט צום טעקסטיל-ארבייטער-פעראיין, וועלכער האט זיך איבערגענומען צוצושטעלען די נויטיגע וועבערס.

— די פאבריק-אדמיניסטראציע פון דער פירמע „קאזשנער און לינדענפעלד" (קארלא 11) האט צוליעב מאנגעל אין בעשטעלונגען ענטזאגט 15 ארבייטער פון דער פאבריק.

— צו דעם אכטען צוזאמענפאהר פון פארשטעהער פון די בערזען-קאמיטעטען, וואס וועט פארקומען דעם 1-טען פעברואר אין פעטערבורג, פאהרען אלס פערטרעטער פון לאדזער בערזען-קאמיטעט ד"ר אלפרעד ביזערמאן און ארחאקאט נאוואזשעקי.

— די ציגען קומען די לעצטע טעג אן קיין לאדז צוליעב די פרעסט מיט גרויסער פערשפעטיגונג.

— די פרייזען אויף זיידענע סחורות זענען געשטיגען. מען רעכענט, אז זיידענע-סחורות זאלען נאך טייערער ווערען.

א סענסאציאנעלער ארעסט.

(ש) פארגעסטערן איז מיט דעם לאדזער צוג, וועלכער געהט ארויס פון לאדז קיין קאלושקי 6 מיט 43 מינוט אין אוונט, געפאהרען אין וואגאן 3-טע קלאס א עלעגאנט-געקליידעטער העררן, אין מיטעלע יאהרען, וועלכער איז געפאהרען צוזאמען מיט א יונג יודיש מיידעל אין עלטער פון 18—19 יאהר.

דאס דאזיגע פארעל האט ביי די פאסאזשירען ארויסגערופען א פערדאכט.

אין וואגאן האבען זיך מיט זיי פעראינטערעסירט איינגע אינטעליגענטע דאמען פון לאדז, וועלכע האבען חושד געווען דעם פאסאזשיר, אז ער איז א פרויען-הענדלער און פיהרט מיט זיך זיין „קרבן".

ווען דער צוג איז אנגעקומען אויף דער סטאנציע קאלושקי, האבען די דאמען פערהאלטען דאס „פארל", געמאלדען א זשאנדארם, וועלכער האט זיי ביידען ארעסטירט און אראבגענומען אין דעם צימער פון די זשאנדארמען אויף דער סטאציע.

בעת דער אויספארשונג, האבען ביידע זיך געפלאנטערט אין זייערע רייד, זיי האבען בעשטעטיגט, אז זיי פאהרען צוזאמען.

קיין פאספארט האט מען ביי דעם מיידעל נים געפונען און וואוהין זיי זענען געפאהרען האבען זיי קיין קלארע תשובה נים געגעבען, וויל זיי האבען נאר געהאט בילעטען ביז קאלושקי.

די זשאנדארמען זעהענדיג, אז זיי האבען דא צו טהון מיט פערדעכטיגע פערזאנען, האבען ביידע ארעסטירט און זיי אבגעפיהרט קיין בזשעזשין אין דער אויעזדנע-פערוואלטונג אריין.

וועגען פעראייניגען באלוטער צדקה-חברות.

(ג) נעכטען אין אוונט איז אין לאקאל פון דער ראדאגאשטשער ליטה-און שפאר-קאסע (נגערושער 48) אונטער'ן פארזיץ פון ד"ר בעמט פארגעקומען א זיצונג פון די מיטגלידער פון באלוטער צדקה-חברות, אויף וועלכער ס'איז בעטראכט געווארען די פראגע וועגען פעראייניגען די באלוטער צדקה-פעראיינען. עס איז בעשלאסען געווארען אויסצוארבייטען אנ'אוסטאוו און איהם צושיקען אין דער גובערניע אויף צו בעשטעטיגען. אויספיהרליך - מארגען.

פאר א ארויסטריט געגען א יוד

(ש) לויט דער פעראָרדנונג פון פעטראקאווער גובערנאטאר זענען אבגעזאגט געווארען פון זייערע שטעלעס דער וואיט פון דער גמינע „סמאראהיטא" ריזלער און דער סאלטיס פון דארף בלישנא סאלאטא, פאר ארגאניזירען א פערזאמלונג אין דער גמינע, מיט דעם צוועק ארויסצוטרייבען פון דארף בלעשנא דעם יודישען איינגעטימער פון דארטיגען פאלווארק ה' ראזענבוים.

פון די טורמעס.

פון נעכטיגען טאג איז ארייך אין קראפט די נייע פעראָרדנונג וועגען ארעסטאנטען-קליידער. לויט דער נייער פעראָרדנונג וועלען אלע ארעסטאנטען, אפילו וואס האבען דערלאנגט אנ'אפעלאציע אדער א קאסאציע, מוזען טראגען ארעסטאנטען-קליידער. ציוויל-קליידער וועלען מעגען טראגען נאר די ארעסטאנטען, וואס געפינען זיך ערשט אונטער דער אויספארשונג, ווי מען רעכענט אבער וועט די נייע פעראָרדנונג אזוי שטרענג און גענוי אין לעבען נאך נישט אזוי גיך איינגעפיהרט ווערען.

— צוזושטעלען בעהייצונג און בעלייכטונג פאר די לאדזער טורמעס האט אויף א ליציטאציע איבערגענומען דער לאדזער אונטערנעהמער, ה' בער פיאטרקאווסקי.

אנ'אינדוסטריע פאלאצט.

ה' ד. לעבאוויטש, וועלכער האט א גרויסען פלאץ אויף ווארשעווסקא גאס האט בדעת אין גיכען דארט אויפצובויען מיט עלע פערפעקציאנירטען א אינגעארדענטען אינדוסטריע-פאלאץ, וואו יעדער פאבריקאנט, וואס האט נישט קיין איינגענע פאבריק וועט קענען פאכטען א לאקאל. ביי'ן דעם אינדוסטריע-פאלאץ וועט מען אנהויבען שוין אין פריהלינג.

א בעזוך ביי מענדיל בייליס.

(ש) די משפחה-מיטגליעדער יודישע יוגנט-ליים שלמה קינעסאן, ישכר עסיג, משה הערטסאן, מנחם פרעזערזאמיטש, לייב שמיעדער, לייב גרענעס, אהרן פרידבערגער, און ליבוש סאיקע (סישקאוו), וועלכע זענען חמש-יאהר צוגעגעסען געווארען צום מיליטער, האבען דורכגעפאהרענדיג קיעוו זיך ספעציעל דארט אבגעשטעלט כדי צו בעזוכען מענדיל בייליס'ן.

דער פערזאמלער פון זעכצעהנ'ס זאמאר, האט זיי פריינדליך אויפגענומען און זיי אריינגעפיהרט צו בייליס'ן, בייליס איז זעהר געריהרט געווארען פון דעם בעזוך און האט זיי מיט פריינדליך פערבראכט א קורצע צייט.

ער האט זיי דערצעהלט וועגען די ערשינענע פערשלאגען, וואס ער האט רעדאקטירט פון אמעריקא, נאר ער האט אבער בעשלאסען צופאהרען קיין פאלעסטינא, וואו ער וועט זיך בעזעצען מיט זיין פאמיליע.

בייליס, רעכענט שוין די ערשטע טעג פון חודש יאנואר ארויסצופאהרען מיט דער פאמיליע קיין פאלעסטינא.

פארפאלען.

געשענדעט.

אויף שרעדניא № 113 האט דער 24 יאהריגער חלאדיסלאוו משקעטלסקי געשענדעט זיין 14 יאהריגע שוועגערין מיקעאריע פ. בעת זיין פרוי איז אין דער היים נישט געווען. דעם פערברעכער האט מען ארעסטירט. ווי עס האט זיך ארויסגעשטעלט, איז ער מיט 5 יאהר צוריק געווען פערשיקט.

שרפות.

(ג) נעכטען ארום 6 אזייגער און אוונט איז אויף פעטריקאווער 96 אין סוטענס געשעפט פון עלעקטר-ווארג לאמפען צוליעב'ן אונפארזיכטיגען אומגעהן זיך מיט פייער אויסגעבראכען א שרפה און סחורה-לאגער. דריי אנטהייליגען פון די פייערלעשער האבען דאס פייער און פערלויף פון א האלבע שעה אפגעלעשען.

— ארום האלב 11 אזייגער און אוונט איז אויף דזיעלנא 13, אויפ'ן בוידעם פון א אונבעוואוסטער סבה ארויסגעבראכען א שרפה. די פרייוויליגע פייערלעשער האבען דאס פייער און א קורצער צייט אויסגעלעשען.

פון דער פראווינץ און דער סביבה.

(פון אונזערע ספעציעלע קארעספאנדענטען.)

די פערזאמלונג פון „גמילות חסדים".— 129 קרעמער פאר'ן געריכט.— צו דעם פראצעס פון די 23 יודען.—

פעטראקאוו.

פארגעסטערן איז אוונד איז דא פארגעקומען די ערשטע אלגעמיינע טרינדונגס-פערזאמלונג פון דעם נייט-לאנג לעגאליזירטען יודישען געגענזייטיגען הילפס-פעראיין „גמילות-חסדים".

אלס פארזיצענדער פון דער פערזאמלונג איז אויסגעוועהלט געווארען ה' שלמה פוקס. וועלכער האט אנגעוויזען ווי נויטיג עס איז פאר דער שטאדט אזא פעראיין ווי דער „גמילות-חסדים", וועלכער וועט בעהילפיג זיין די ארימע יודישע קליין-הענדלער און בעלי-מלאכות מיט אויסלייהען פון 25 רובל ביז 100 רובל, נים נעמענדיג פון די הלואות קיינע ציגזען.

די פערזאמלונג האט דאן בעשטעטיגט דעם אוסטאוו, און ס'איז אויסגעוועהלט געווארען א פערוואלטונג פון פאלגענדע פערזאנען: ה' שלמה פוקס אלס פארזיצענדער, ה' מרדכי פיינער אלס וויצע-פארזיצענדער, ה' פנחס ניסענזאהן—אלס סעקרעטאר, ה' יוסף דוד הענדעל—אלס קאסירער און זיין געהילף ה' יעקב מיליאנער. אלס מיטגליעדער: די ה"ה לייב טושינסקי, מאטעל צעדערבוים, איטשע קיטעלמאן, און פייטעל פיש. אין דער רעוויזיאנס-קאמיסיע: די ה"ה אליהו לאסמאן, מיכאל חייסבערג און שמחה רופין.

— מיט א געוויסער צייט צוריק האט א ספעציעלער בעאמטער פון פעטערבורג רעוידירט אין די פעט-אקאחער קראמען די מאסען און געוויכטער. אזוי ווי דער רעוויזאר האט אין 129 יודישע קראמען געפונען מיהרסטענטהיילס אלטע געוויכטער, האט ער חעגען דער זאך צוגעשטעלט א פראטאקאל, און אלע 129 קרעמער זענען איצט איבערגעגעבען געווארען צום געריכט.

— נעכטען בייטאג איז ארוימגעטראגען געווארען אין דער ענגליליטנער מאטיווירטער פארם דער אורטייל אין דעם פראצעס פון די „23" יודען, די פערארטהיילטע ליבוש פוקס, זיינע צוויי איידעמס גוטמאן און פיינענבוים, און גלאחינסקי און לאסטשיין האט מען געבראכט אונטער א שטארקע וואך אין געריכטס-זאל אריין.

נאך דעם פארלייענען דעם אורטייל, מעלדעט דער פראקוראר, אז ער טראגט אריין דעם געריכט א פראטעסט אין דער ווארשעווער סודעבנע פאלאטע אויף דעם אורטייל פון פעטראקאווער אקרוזשנאי-סוד נעגען די פערארטהיילטע, וועלכע האבען בעקומען צו א לייכטען שטראף און נעגען די פריינעשפראכענע, אויסמיידענדיג א חוץ די 2 פריינעשפראכענע קלינמאן און קארמאן.

די פערארטהיילטע מעלדען, אז זיי האבען דורך זייערע פערטהיידיגער איינגעגעבען אפעלאציעס. פון די איבריגע פערארטהיילטע און פון די פריינעשפראכענע האט זיך אין געריכט קיינער נים געשטעלט.

די ציוויל-אנקלאגער האבען אייך אריינגעטראגען א פראטעסט פארערנדיג ווייטער די בעפרידיגונג אויף א סומע פון 20,000 רובל פון די בעשולדיגטע.

שלמה.

גנבות.

(ג) בית חית גראיוואס (סקלאדאווא 42) האבען גנבים ארויסגענב'עט 150 רובל געלד. בית יחיאל שער (שרעדניא 5) האט מען ארויסגענב'עט פאר העכער 120 רובל פערשיעדענע זאכען און בית לוויער קאפיסטא (נאווראט 27) האט מען ארויסגענב'עט 100 רובל געלד און פערשיעדענע זאכען.

טעאטער און מוזיק.

פרוי אדלער'ס בענעפיס.

היינט קומט פאר אין „סקאלא"-טעאטער דער בענעפיס פון דער בעקאנטער דראמאטישער שוישפילערין, פ-וי יעמיליע אדלער.

דער בענעפיס-אוונד פון דער טאלענטפולער שוישפילערין האט צווישען ביינען טעאטער-פובליקום, ביי וועמען די בענעפיציאנטין געניסט גרויסע סימפאטיען, ארויסגערופען א שטארקע אינטערעס און מען דארף ערווארטען, אז דער היינטיגער מהרעןאוונד וועט זיך אין יעדער הינזיכט אויסנעמען.

געשפיעלט וועט ווערען יעקב גארדין'ס בעקאנטע פיעסע „די אכת'ע קראפט", אין וועלכער די בענעפיציאנטין האט איינע פון איהרע בעסטע און געלונגענסטע ראלען.

צום סוף וועט צום ערשטען מאל אויפגעפיהרט ווערען די רייצענדע איינאקטער-אפערעטע „דער שענער חלום", וואס איז איבערזעצט פון מארק ארנשטיין.

ה' לעבעדיעווס בענעפיס.

היינט קומט פאר אין גרויסען טעאטער דער בענעפיס פון בעליעבטען יונגען-קאמיקער ה' לעבעדיעוו.

צו זיין בענעפיס פיהרט אויף ה' ל. א נייעם פארס מיט'ן נאמען „לחבל'ע כנאק-נוסעל", אין וועלכען דער בענעפיציאנט שפיעלט די הויפט-ראלע. צום שלוס וועט פארקומען א גרויסער דיווערטיסמענט, אין וועלכען ה' ל. וועט טאנצען „טאנגא".

ה' לעבעדיעוו אלס קאמיקער, טענצער און קופלעטיסט איז ביי'ם לאדזער פובליקום זעהר בעליעבט. מען דארף ערווארטען, אז דאס גרויסע פובליקום וועט זיכער קומען צו זיין בענעפיס און זיך א בוטעל וואלען און אמיזירען. ה' לעבעדיעוו וועט שוין זיכער זארגען פאר א פרעהליכע אונטערהאלטונג.

צו די נייע דאזאָרעס.

(א בריעף אין רעדאקציע).

געעהרטער ה' רעדאקטאר!

ערלויבט מיר אין אייער צייטונג אבצודרוקען פאלגענדע מיינע ווערטער צו די ניי-געוועהלטע דאזארעס.

דעם גרויסען אינטערעס, וואס די גמינע-וואהלען האבען ערוועקט צווישען דער יודישער בעפעלקערונג, ווי צווישען די פארטרעטער מיינע אזוי אויך צווישען די ארטאדאקסישע, בעוויזט, אז די לאדזער יודישע געזעלשאפט האט פון זיך אראבגעווארפען דעם ביז איצטיגען אינדיפערענטיזם צו דער גמינע-פיהרונג.

און ווירקליך, ווען מיר האבען זיך צוגעהערט צו די רעדעס אויף די פאר-וואהל-פערזאמלונגען פון ביידע פאר-טייען, זיינען מיר געקומען צו דער איבערצייגונג, אז אלע זיינען מסכים צו פאלגענדען:

ערשטענס, אז אין דער גמינע זאל איינגעפיהרט ווערען א מוסטערהאפטע ארדנונג. צווייטענס, אז איינע פון די הויפט-אויפגאבען איז פערשפרייטען בילדונג צווישען דער היגער יודישער בעפעלקערונג. דריטענס, איז איינע פון די ברענענדסטע פראגען—די שפיטאל-פראגע, די דאזיגע פראגע מאר נישט מעהר אבגעלעגט ווערען, אויך די רעליגיעזע אנגעלעגענהייטען. אין וועלכע איך בין נישט קאמפעטענט, זאלען ערלעדיגט ווערען אין זין פון די פארערונגען פון דער מעהרהייט.

הכלל, העררען נייע דאזארעס! עס שטעהט אייך פאר א שווערע, נאר א דאנקבארע און א פרוכטבארע טהעטיגקייט. אזוי ווי איהר האט דאס רעכט פון קאאפטאציע — קלויבט זשע אויס צו אייער הילף פערזאנען מיט צוטרוי, וועלכע געהערען צו ביידע פארטייען און אזוי ארום ערציעלען די בעסטען רעזולטאטען און אייער טהעטיגקייט!

ד"ר ל. מיש.

רעדאקטאר: י. אונגער.

ארויסגעבער: (ע. האמבורסקי. (א. טענענבוים.

גרויסעס טהעאטער
דיר. י. זאנדבערג.
היינט דאנערשטאג
בענעפיס
ה' לעבעדיעוו
פונ'ם בעוואוסטען ארטיסטען ליבלינג קאמיק ד. לעבעדיעוו פונ'ם פובל.
העררט אויפגעפיהרט צום ערשטען מאל ספעציעל פאר'ן בענעפיציאנטען געשריבען א גרויסער קאמישער פארס
אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון י. ק.
איצעק ליבעלע
קנאק-ניסעל
די הויפטראלע „איצעק ליבעלע" דער בענעפיציאנט.
צום שלוס א גראנדיעזער דיווערטיסמענט מיט'ן אנטייל פון די בעסטע
קרעפטע פון אונזער אנסאמבל מיט'ן בענעפיציאנטען אין דער שפיץ.
די נייעסטע הומאריסטישע קופלעטען און דועטען
און אויך דער נייעסטער מאָ-דערנער סאלאן-טאנץ
טאנגא
אויסגעפיהרט פון פר. ס. אריקל און דער בענעפיציאנט.
בעמערקונג: יעדער איינציגער וואס קויפט בילעטען בעקומט גראטיס א פאטאגראפיע פונ'ם בענעפיציאנטען אין פערשיעדענע פאזיציאנען צום אנדענקען.

וואס איז דער חילוק צווישען די פירמען „B-ski“ און „Zelski“?

(א וואהרע מעשה—נישט קיין אויסגעטראכטס.)

עס איז יעדען בעוואוסט דער פאר-טעל פון א טאשען-ציהער, וועלכען מען האט איהם געכאפט ביי דער האנד—ווען מען יאגט איהם, שרייט ער... האלט, האפט!

דאס זעלבע קען מען אויך זאגען וועגען דער פירמע: „Zielski“ (איינענטליך „Zelski“) אין דער בעציהונג צו דער פירמע „B-ski“, דער דאזיגער „ביקאנטער און פערמעגליכער“ סוחר F, זייענדיג אין בעט אויף דער האנד-לונג פון דער פירמע „B-ski“, רייסט איבער מיט דער פירמע אלע ב' ציהונ-גען און... שליסט אן אבמאך מיט דער „Zelski“, אין וועלכער דער גרעסטער שותף איז נישט קיין אנדערער, נור דער שותף פון דער פירמע „B-ski“.

נור וויל עס איז יעצט ענמדעקט גע-ווארען די סקאנדאליעזע אפערע מיט דער לאמעריע „Zelski“, מוז מען דאך אויף געוויאלד פערריכטען די צישעדיגטע רע-נאמע דורך דרוקען אויסגעבעטעלטע קוויטונגען.

דער רייכער סוחר F. וויל אויף גע-וואלט פערשיטען מיט זאמד די אויגען פון דער געזעלשאפטליכער מיינונג, אבער דאס איז א אומזיסטע ארבייט.

די מעשה פון דער לאס. „Zelski“ האט זיך שוין ארייינגעכאפט אין דער פרעסע און אט וואס עס שרייבט וועגען דעם ענין דער „גאניעץ“ אין נומר 599 פון 30 דעצעמבער 1913.

„דער בעגליקטער שפיעלער אין די געהיימע לאטעריען מוז שטענדיג מסכים זיין אויף די בעדינגונגען פון דעם דא-זיגען „גליק-פערטיילער“. אין אזעלכע לאטעריעס ווערען די גרויסע געווינסטען אויסגעצאהלט לויט ספעציעלע פאר-שריפטען.

דערפאר איז אין די קוויטונגען נישט בעצייכענט די סומע, וועלכע עס האבען ערהאלטען יענע גליקליכע שפיעלער און די תביעה האבען די איינענטימער פון דער לאטעריע נעמויט ערלעדיגען וויל עס האבען געווינען מיליטער-ליים, און צו זייער אנגלאנץ האט מען זיך צוגע-הערט. עס איז נישט אבגעזאגט אהנע רייזיעס און ארעסטען ביז די איינענ-טימער פון דער לאטעריע האבען בע-פרידיגט די פרעטענזיע.

אינטערעסאנט איז דער פאקט, אז די שותפים גרינדענדיג די לאטעריע „Zelski“, האבען ארייינגעלייגט אין א גע-היסען באנק-הויז בערך 20000 רובל, כלומר'שט אלס גאראנציע פאר די אויס-צאהלונג פון די געווינסטען אין דער 5-טער קלאס.

ווי די גאראנציע קוקט אויס זעהט מען פון דעם פלאן, אז אין דער 5-טער קלאס דארף די געהיימע לאטעריע „Zelski“ אויסצאהלען פאר דעם הויפט געווינס—30,000 ר. פיר 40000 ר.—10,000 ר. פאר 20,000 ר.—5000 ר. א. ז. וו.

נאטירליך טוען די 20,000 ר. געגוג זיין אויף אלע געווינסטען, אויב עס וועט זיך נישט איינגעבען פון דעם נאך עפעס אוויקרייטען, וויל די איינקונפט פון דעם בילעטען-פערקויף נעהם דאך אלס הכנסה אין די קעשענעס פון די הערען „Zelski“.

נישט קוקענדיג אויף דעם, אז עס איז שוין פארבייגעגאנגען א לענגערע צייט, האבען די פערזאנען, וואס זענען פער-אינטערעסירט נישט געגעבען קיין הכחשה אויף די עפ״נטליכע פארווירפע. ס איז נישט קיין אנדער—זיי שרעקען זיך פאר דעם אמת!

צי איז דען נויטיג נאך מעהר איבער-צייגען די גע״הרטע לעזער, וואס ס'איז די פירמע „Zelski“?

אויף די פארווירפע, וועלכע מען האט גענאכט דער פירמע „B ski“, קען מען נאר ענטפערן, אז זיי זענען ב״שאפען געווארען אין דער פאנטאזיע פון דעם „פערמעגליכען סוחר“ ה. F. עס וועט נישט שווער זיין, ווען מען וועט ברויכען ברענגען פאקטישע בעווייזען. א שאר, וואס דער פ״רמעהרינגער פון דער פירמע „Zelski“ האט נישט צוגעלייגט נאך איין בעווייז ווענען זייער עהרליכקייט. צום ביישפיעל א געוויסער M. פון אס-טראלענקא א הופקאל קמאר פיר דער לאטעריע „Zelski“ האט געהאט חי שטענדיג א פעריכערטע פראוויזיע, און צוליעב דעם הויפט-געווינס — און די פראוויזיע אויסגעקומען א גרעסערע. די עהרליכע לאטעריע „Zelski“ האט איהם מצה געווינען מיט 1000 רובל ווייניגער, פאדערענדיג א קוויטונג אז ער האט אויך נישט קיין שום פרעטענזיעס. M. איז געקומען צופאהרען קיין ווארשא און האט זיך געווענדעט צום רב, און אין דער אנוועזענהייט פון צוויי עדות האט ער געגעבען א מסירות הודעה מיט א מעלדונג, אז ער בעהאלט זיך דאס רעכט צו מאהנען דורכן רב די 1000 רובל, וועלכע מען האט איהם נישט בעצאהלט. ווען M. איז צום צווייטען מאל געקומען צום רב און האט ארויסגערופען צום בית דין דעם ה' F. איז יענער נישט געקומען און דעמ דערצעהלט מען ווענען עהרליכקייט!

דעם נעכטען, וואס איז בעשאפט מיט די סארוים פון שווינדעל, ווער שוין נישט אבוואשען דאס שמוציג וואסער אין וועלכע עס איז ביז איבער'ן קאפ פ״רזונקען די פירמע „Zelski“.

טעאטער „סקאלא“

דירעקציע: י. אדלער, ה. סטראצקי.

היינט דאנערשטאג וועט פארקומען דער **בענעפיס** און **עהרען-אבענד** פון דער בעוואוסטער דראמא-טישער שוישפילערין פר. **עמיליע אדלער** עס וועט גע-שפיעלט ווערען

„די אמת'ע קראפט“

אין 4 אקטען פון יעקב גארדין, אויך א אפערעטע אין 1 אקט **„דער שיינער חלום“** איבערזעצט פון מאריק ארנשטיין. יעדער וואס קויפט א בילעט בעקומט גראטיס פון דער בענעפיציאנטין א בילד אין פערשיעדענע פאזען.

אנאנס! פרייטאג צונאכטס וועט געשפיעלט ווערען מיט אנטייל פר. ז. גאלדשטיין און ח' פישעלזאהן א קאמישע אפערעט „דאס לומטיגע ווייבעל“ אין 4 אקטען פון י. לאטיינער. **שבת** נאכמיטאג מיט אנטייל ח' פישעלזאהן צום לעצטען מאהל אין דער קאמעדיע „שייאמטע אין ריקע“ צים שלום אין גראנדיעזער דיוערטיסמענט. **נייעס! שבת אוונד, נייעס!** אום צו געבען א מעגליכקייט די זשעוויזדער טעאטער-בעזוכער זיך צו בעקענען מיט'ן „חוגטער קוליסען לעבען“ שפיעלען מיר צום 8-טען מאל „אלמא וואו וואהנסטו“? ביי איין איינציגען פארהאנג. ד״ה ווען עס דארפען ווערען איבערגעביטעט! דעקאראציעס וועט דער פארהאנג זיין אפען אזוי אז יעדער בעזוכער וועט האבען די מעגליכקייט צו זעהן ווי אזוי די דעקאראציעס ווערען צווישענצייטלעך.

„טאנגא“

עס זינד אין דעם בעוואוסטען דאמען-אטעליער

„Mona-Lisa“

לאדז, זאוואדזקא 40

אנגעקומען די לעצטע נייהייטען דער טאנגא-מאדע און דארט ווערדען דארט די פיינסטען דאמען-גארדעראבען פערפערטיגט.

גלאבין

אין עכט נור מיט א גאלדענעם באנדעראל און אויפשריפט

מ. קרעל.

אין דאס בעסטע שוה-פאסטע איף דער וועלט. ערהאלט די שוחן שעהן און דויערהאפט.

1274

האנדעלס-קורסען

אונטער דער ליייטונג

Stanisława Lipińskiego

פעטריקויער 157 טעלעפאן 8-58.

דעם 16 יאנואר 1914 פאנגט אן, וועלכער ווירד דויערן ביז צום 15 מאי 1914, איין קורס פון פאלגענדע געגענשטענדע:

1) בוכהאלטערי אונד האנדעלס-רעכנען (מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג פון 8 מיט 30 מינוט ביז 10 מיט 20 מ. אין אווענד) צאהלונג פיר א קורס 40 רובל.
2) קארעספאנדענץ אין דער פאלנישער, רוסישער און דייטשע שפראכען (דינסטאג און דאנערשטאג פון 8 מיט 30 ביז 9 מיט 20 מ.) צאהלונג 42 ר. 50 ק.
3) דייטשע שפראכע (מאנטאג. מיטוואך און פרייטאג) פון 7 מיט 30 ביז 8 מיט 20 מ.) צאהלונג 20 רובל.
4) קאליגראפיע (דינסטאג און דאנערשטאג פון 6 מיט 30 ביז 7 מיט 20 מ.) צאהלונג 6 ר. פיר 2 מאנאטע.
5) מאשינען-שרייבען, צאהלונג 6 ר. 75 ק. און 1 ר. מאנאטליך פיר נוצען דער מאשינע.

איינשרייבען קען מען אין דער קאנצליי דער קורסען טעגליך אויסער שבת און ווינטאג פון 7 ביז 9 איי איווענד.

3 3 5028

מעבעל-איינריכטונגען

נייעסטע און מאדערנסטע סטילע, אויס פיינסטען טראקענסטעם האלץ אין גרויסען אויסוואהל, עמפפעהלט די זייט 35 יאהרען עקזיסטירענדע מעבעל-פירמא

מ. טערקעלטויב, זאוואדזקא № 5

נאראנטירטע פיר מיינע ארבייט. — בעזיצע קיינע פיליאלען. —

א בריקעטס עט קוילען א

גליעגדע נאך היוו איי פלאמבירטע זעק, קאריזשען 250 פונד à 1.60
אסקאר בערנער, גרינער רינג 6 №, טעל. 28-47. 3776

האמבורג-אמעריקא-ליניע
נארד-דייטשע ללויד

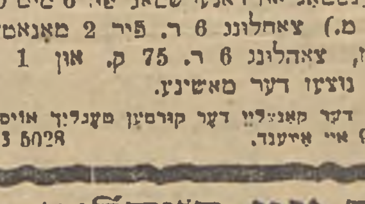

בעקוועמע, זיכערע אונד שנעלע פערזאנען-בעפערדערונג נאך אלען איבערזעאישען פלעצער דירעקט אהן א פערעסאדקע איבער ברעמען, האמבורג, ראטערדאם און אנטווערפען

מען וויל זיך ווענדען מיט אלען פערטרויען אן די נעכסטע קאנטראל-סטאציאן, וועלכע ערטיילט יעדע נעהיגסטע אויסקונפט אונד פערקויפט בילעטען צו אריגינאל-פרייזען דער דאמפפשיפפעהרט-געזעלשאפטען.

יעדער, וועלכער וועט זיך איינער קאנטראל-סטאציאן אנפערטרויען געניסט פאלקאמענעס פערזענליכען שוץ אונד איז זיכער ביי ערפילונג דער לאנדעס-בעדינגונגען אין איבערזעאישען האפען, אז ער וועט זיין ציעל ערייכען. מיט דען לאנדעס-בעדינגונגען מאכט יעדע קאנטראל-סטאציאן יעדען בעקאנט.

די קאנטראל-סטאציאנען בעפינדען זיך:

אין באיאהרען ביי מעטעל פערשעדענער הערר אבעלטאן	
בילויט	פרישט
איידקונען	ביטען
פראסטקען	בערען פאן קייזערלינג
אילאווא	האזניאנסקי
פהאורן-מאקער	פויל זעלטמאן
פאזען	ארטור קלונגער
אסטראווא	הענגער

974 54

שבת דעם 4/17 יאנואר ווירד אין פעטערי-ייער אקרוזשנאי סוד פארקויפט

א ליציטאציע

פון די הויזער אין באלוט: אלעקסאנדרעווער נאס № 58, בארים № 13, לאגעווניצקא נאס № 12 און לאדזער נאס, פיזנא 26. 3771 2 1

א יונגערמאן

וועלכער איז א מיטטעלער פיירקויפער אין א הערבעך-אין דאמען-קאנפעקציאנ-געשעפט, מיט גוטע רעפערענצען, זוכט וואפארט א פאסטען. אפערטען אין אד״. ד. בל. פיר M. F. 3774 1—

א 4-טע גרויסע פארטיע פראאדניק'ס דאמען, הער-רען, קינדער-

קאלאשען

פון 80 קאפ. ווי אויך באמבאסען, רעגען-מאנטעל און צערעטע, ווירד אויס-פערקויפט **נאוואמיעסקא 15** וואהנ. 9, רעכטס ערשטער איינגאנג ערשטער שטאק ביי א. ב. ליף פעקטע פרייזן. רעעלע בעהאנדלונג, לאזט זיך פערפירען פון יוגגלער, וואס שטייען פאר'ן טויער.

צו פערקויפען פיאוקעס

ברושעזשינער שטר. 26 ביי הערר יעקב אשקאמסקי. 3775

א גרויסע איינריכטונג פון א קאלאניאל אונד דעליקאטעסען געשעפט איזט זעהר בילינ צו פערקויפען וואפארט נעטער-רינג 10 ביי ה. פאלאטעק. 3 2 3863

ווער עס דארף געלד

און האט א פאליס אויף א קאפיטאל-פער-זיכערונג (גרדן), וועלכע ס'האט אויסגעהעיט צו צאהלען, קען וואפארט בעקומען. ווענ-דען זיך זאכארניא 42, ערשטען שטאק וו. 9 פון 9—12 און פון 5—7. 3775

פאלניש

לערנט נאך איינפאכע מעטאדע איבערגא-שענר שנעל אויס קאנווערזאציאן האנדעלס-קארעספאנדענץ (גראמאטיק זעלטענער ער-פאלג). פיר אנגעשטעלטע אבענד-אונטער-ריכט, דיפלאמירטע שפראכלעהרערין ציע-געל שטר. 9 וואהנונג 2 פארטער פראנט, ספעציעלער אונטעררריכט פיר קינדער, 3677 8 6

א לאדען מיט וואהנונג מיט זעמטליכע בעקוועמליכקייטען עס 5 צימער מיט קיכע צו פערמיטען פון 1-טען יולי, צו ערפאהרען זאוואדזקא № 10 ביים וויכטה. 3 3 3751

Шайндель Лайбишовна Ротбергъ потеряла свой паспортъ, выдан. маг. гор. Пабіяницы. Отдать въ полицію. 3773 1

Абрамъ Кильбертъ потерялъ свой паспортъ, выдан. гм. Жихлинъ, пов. Кутно. Отдать въ полицію. 3765 3 2

Сура Гершковна Богатировъ потеряла свой паспортъ, выдан. г. Васильковъ, Кіевск. губ. Отдать въ полицію. 3707 3 2

Израиль Иссаковъ Гликсманъ потерялъ свой паспортъ, выдан. маг. гор. Лодзи. Отдать въ полицію. 3777

דר. ל. פריבולסקי

פאלודניאווא 2, טעל. 13-59.

ספעציאל-ארצט פיר הויט, וועגעריש'ע און האאר-קראנקהייטען עט מעדיצי-טעכנ' אייס קאסמעטיש בעלנע. בעהאנדלונג נאך ערהרליך האטא 606 4-606 פרעהנ בעוויעס שטערונג. טריפער-הייל אהן שריבטגעשטאלטע. היילונג מיט עלעקטרי-ציטעט אונד וויבראציאנס-מאסאזש. שפרעכ-שטונדען פון 9—1 אונד 4—6 פאר דא-מען 5—6.

ד"ר זילבערשטראם
Dr. J. Silberstrom

ארדינ. אים אמבולאט. פון רייזשטיין. **12 זאוואדזקא 12**

הויט געשלעכטס אונד וועגעריש'ע קראנק-הייטען. (פיהאנדלונג מיט ערליך-האטא **(914—606)** ערצטליכע קאסמעטיק. (ענטפערונג לעמפיגער הא״ר. פלעקען א. ז. וו. 12—2½ 8—5 דאמען 4—11.

פון אויסלאנד צוריקגעקעהרט

דר. לעווקאוויטש

הויט וועגעריש'ע בלאזען-לעדער וועגעריש'ע. ביי סיפיליס 606 !! — **טריפער** היילונג אהן שנייד-(לויט א נייע מעטהאדע) **קאנסטאנטינער שטר. 12** וועגער ערליך שפרעכשטונדען 9—1 אונד פון 8—6 נאכט דאמען פון 5—6.

Dr. B. Mintz
ד"ר ב. מינץ

איזט צוריקגעקעהרט פון אויסלאנד וואהנט מלינארסקא 45

פרויען איינערליכע עס קינדער-קראנקהייטען, שפרעכשט. פון 9—11 און 6—7. 4587

Dr. Trachtenherz
זאוואדזקא 6. טעל. 34-76

נעוו. אססיסטענט דער בערליגער קליניקען ספעציעלען שטאדט שפיטעלען. ספעציאל-ארצט פיר סיפיליס הויט קראנק-הייטען אונד מענער-שוואכע. בעהאנדלונג נאך ערהרליך האטא 606 — 914 היילונג מיט עלעקטרי-ציטעט. שפרעכשטונדען פון 8—1 און 4—8 דאמען פון 4 ביז 5. בעזונדערע ווארטע-צימער. 1467

א שענעם צימער 3784

מיט נאז בעלייכטונג איז ביי א אינטעלי-גענטער פאמיליע צו פערמיעטען. צו ערפ. מיעצען ציגעלניאנא 41 וו. 2 1

איין מיטטעלער יונגערמאן

וועלכער איזט אין דער שטרומפף-טריקאטאזש געשעפט בעקאנט אונד מיט אייניגע הונדערט רובל קויציאן אונד בעסטע רעפערענצען, זוכט אלס פיירקויפער ... אדער ... אמסאל. אפערטען ... ביי ... M. L. 3786 2 2

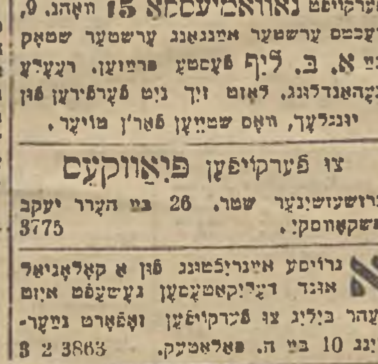

דער בעוואוסטער אויף טארגאוויי רינעק

צירק דעקאדאנס

היינט דאנערשטאג 17-טער טאג פון גרויסען אינטערנאציאנאלען

פראנצויזישע רינגקאמפף

היינט קעמפפען 4 פאר: 1) קעלער—חילדמאן (נאטירליכער), 2) וואנעק—עסקאלע. 3) מאם וושאקסאן — סאלאר. 4) ראל דע בושע—סאווא ראיקאוויץ.

אנפאנג פון רינגקאמפף פינקטליך 10 אוהר אבענדס.

דער צירק ווערט בעהייצט.

דאס לעבען

עס ווערט אנגענומען דאס אבאנעמענט אויף דעם יאהר 1914 אויף

„דאס לעבען“

„דאס לעבען“ איז די גרעסטע טעגליכע יודישע צייטונג.
„דאס לעבען“ האט צוזאמען אלע הויפט-מיטארבייטער פון דעם אבגעשטעלטען „פריינד“.
„דאס לעבען“ צייכענט זיך אויס מיט זיין גוטער אינפארמאציע און נעהמט א אלע כוחלען צו הען די בעסטע ליטעראריש'ע קרעפטען.
„דאס לעבען“ איז גוט איינגערכט אונטערגעמונג און ווערט צו אלע ביסארבייטער און ערבייטער. יעדער האט די מעגליכקייט צו קויפען א פאי און צו ווערען אויף אזא אופן א שותף כון דער צייטונג.

אין יאהר 1914 גיט „דאס לעבען“ זיינע אבאנענטען

א גרויסע פרעמיע

אלע ווערק פון **מענדעלי מוכר ספרים** און **אברהם רייזען.**

די פרעמיע קאסט אין בוכהאנדלונג **העכער 20 רובל** און מיר געבען עס מיט א הנחה פון 80 פראצענט, נעמליך:

פאר אבאנענטען פון:	1 יאהר	6 מאנאט	3 מאנאט
17 בענדער מענדעלי	2 ר' 25 ק'	2 ר' 50 ק'	2 ר' 75 ק'
10 רייזען	1, 75	2, —	2, 25
27 ביידע צוזאמען	4, —	4, 25	4, 50

די אבאנענטען בעקומען די פרעמיעס תיכף אין רעדאקציע און איהרע פיליאלען. פארט פאר פאסט קאסט 50 ק' פון קאמפלעקט מענדעלי אדער רייזען.

פאר געלד נעשיקטען פרעמיע-אייגנבונד דארף מען צוצאהלען.

מענדעלי 8 דיקע בענדער 2 רובל, רייזען 5 דיקע בענדער 1.25 רובל

אבאנעמענטס-פרייז פון „דאס לעבען“:

אין רוסלאנד:	א יאהר 7 ר.	א האלב יאהר 3.50	א פערטעל יאהר 1.75	א חודש 60 ק'
אין אויסלאנד:	„ 12	„ 6	„ 3	„ 1 ר'

אדרעס:

Ред. газ. „ДОСЪ ЛЕБЕНЪ“, Варшава, Электоральная 41. ‖ Red. gaz. „DOS LEBEN“ Warszawa, Elektoralna 41.

האט רחמנות.

נעהמענדיג נעלכטען פון נאוואמיעסקא ביז פולנאצגא האב איך פערלוירען די לעצטע 15 רובל, איך בעט זעהר דעם עהרליכען פינדער אבצוגעבען אויף פאלגער נאס 13, ביי יוסף חיים רוזנע. 3783

א ביכעל

וואו עס שטעהט איינגעשריבען וועקס-ערביים איז פערלוירען געווארען. מ.ן בעט בזונדערגעגעבען נאוואמיעסקא 19 אין וועש-הענדלונג גלאזין. 780 1

מעבעל

סאלאן גארניטור, שפיגעל, סלופעס, קרע-דענץ, טיש, שטיהל, אטאמאן, ביורא, בעטען מיט מאטראצען, קיידער-שענק, וועששאנק, וואשטיש, נאכטטישלעך. עטא-זשערקעס, בילדער, א רעדעווידיען פאטעגע, ואפארט אבריזוהאלבער בילינ צו פערקויפען קארלא 8 וו. 10. 4 4 3736

Либа Цыпа Заремба потеряла свой паспортъ, выдан. гор. Брощлавекъ, Варш. губ. Отдать въ полицію. 2711

מעבעל.

פון 3 צימער און קיכע, בעשטעהענד אויס שענק, בעטען מיט מאטראצען, קרעדענץ, טיש, שטיהל, שפיגעל, אטאמאנע, שרייב-טיש, האנדטאוחר, וואשטיש. ווי אויך לאמפען, גארדינען, גראמאפאן מיט פלי-טען נאך א. ז. וו. צוליעב אבריזע וואפארט צו פערקויפען. אויף פאלודניאווא 24 וו. 1 אין טויער פארטער רעכטס. 3732
ווארט אויך די וואהנונג צו פערמיטען.

ער זאפארט צו פערמיטען א וועלבען לאדען נאוואמיעסקא 8 ביי גרושיצקי. 3754

די בוך- עט שטיינדרוקעריי פון

מ. האמבורסקי

פעטריקויער 16 טעל. 8-67

בריעפבויגען, קאנווערטען, טעמפערנדום, רעכ-נונגען, וויזיט- עט אדרעסקארטען, האכצייטס-קארטען, פערשיעדענע אבריסבלעטער, קאנטאר-בילעטער, לויגבילעטער, נאכטקארטען, עטי-קעטען, אפישען, פראגראמען בראשורען-אנצייגען (קלאפ-סידרעס) א. ז. וו. א. ז. וו.
אננאהמע פון פערשיעדענע ראטאציאנס-ארבייט.

פיהרט אויס זעמטליכע דרוק-ארבייט שנעל, פראמפט און בילינ.

Тип. М. Гамбурскій и Ко., Лодзь, Петр. 16.

Редакторъ: И. Угеръ. Издатели: Э. Гамбурскій, А. Танненбаумъ